

Rezumatul tezei de doctorat
DOMENIUL CONTABILITATE

**Cercetare teoretico– aplicativă privind implementarea
normelor contabile internaționale la nivelul companiilor
cotate din România**

Conducător științific:

Prof. univ. dr. Elena HLACIUC

Doctorand:

Ioana – Cristina COLBU

Suceava, 2015

Cuprins rezumat teză

Cuprinsul tezei de doctorat.....	3
Cuvinte cheie.....	6
Introducere.....	7
Metodologia cercetării.....	11
Prezentarea sintetică a capitolelor tezei de doctorat.....	17
Concluzii generale, contribuții proprii și direcții viitoare de cercetare	38
Bibliografie.....	48

Cuprinsul tezei de doctorat

Listă figuri
Listă tabele
Listă grafice
Listă abrevieri

Introducere

Motivație și definirea problemei

Obiective

Metodologia de cercetare

Limitări și oportunități

Capitolul 1. Abordări teoretice privind sistemele contabile la nivel mondial

1.1. Clasificarea sistemelor contabile internaționale

1.2. Abordări teoretice privind sistemul continental – francez

1.3. Abordări teoretice privind sistemul anglo– saxon

1.4. Abordări teoretice privind sistemul Statelor Unite ale Americii (US– GAAP)

1.5. Cadrul contabil conceptual IAS/IFRS

1.5.1. Aspecte privind procesul de convergență internațională a contabilității la IAS/IFRS

1.5.2. Standardele Internaționale de Contabilitate

1.6. Considerații privind sistemele contabile analizate

Capitolul 2. Sistemul contabil național al companiilor necotate și cotate din România

2.1. Analiza cadrului contabil național pentru întreprinderile necotate

2.1.1. Aspecte specifice ale microentităților

2.1.2. Aspecte specifice ale entităților mici

2.1.3. Aspecte specifice ale entităților mijlocii și mari

2.2. Analiza cadrului contabil național pentru întreprinderi cotate

2.2.1. Repere privind demersurile legislative și direcțiile de convergență la IAS/IFRS întreprinse în România

2.2.2. Evoluția procesului de adoptare a Standardelor Internaționale de Raportare Financiară în România

Capitolul 3. Standardele Internaționale de Contabilitate cu efect asupra Situațiilor Financiare Anuale

3.1. Principalele Standarde Internaționale de Raportare Financiară privind structura și formatul Situațiilor Financiare Anuale

IAS 1 – Prezentarea situațiilor financiare

IAS 7 – Prezentarea fluxurilor de trezorerie

3.2. Principalele Standarde Internaționale de Raportare Financiară privind politicile și procedurile contabile

IFRS 1 – Aplicarea pentru prima dată a IFRS
IAS 2 – Stocuri
IAS 16 – Imobilizări corporale
IAS 18 – Venituri
IAS 21 – Efectele variației cursurilor de schimb valutar
IAS 26 – Contabilizarea și raportarea planurilor de pensii
IAS 36 – Deprecierea activelor
IAS 38 – Imobilizări necorporale
IAS 40 – Investiții imobiliare
IAS 41 – Agricultură
IFRS 3 – Combinări de întreprinderi
IFRS 5 – Active imobilizate deținute pentru vânzare și activități întrerupte
IAS 32 – Instrumente financiare: prezentare
IFRS 7 – Instrumente financiare: informații de furnizat
IFRS 9 – Instrumente financiare: recunoaștere și evaluare
IFRS 13 – Evaluarea la valoarea justă

Capitolul 4. Principalii indicatori comunicați prin intermediul rapoartelor financiare întocmite conform IAS/IFRS

- 4.1.** Importanța procesului de divulgare a indicatorilor financiari contabili
- 4.2.** Aspecte specifice privind situațiile financiare anuale întocmite conform IAS/ IFRS
 - 4.2.1. Caracteristici calitative și cantitative specifice pentru indicatorii prezentați în bilanț
 - 4.2.2. Caracteristici calitative și cantitative specifice pentru indicatorii prezentați în Contul de profit și pierdere
- 4.3.** Indicatorii economico– financiari privind metodele inovative de evaluare a performanțelor companiilor
 - 4.3.1. Earning Before Interest Tax Depreciation and Amortization (EBITDA)
 - 4.3.2. Earning Before Interest and Tax (EBIT)
- 4.4.** Relația dintre stakeholderi și indicatorii prezentați în Situațiile Financiare Anuale

Capitolul 5. Evaluarea efectelor implementării normelor internaționale IAS/ IFRS în cadrul companiilor cotate din România

- 5.1.** Analiza diferențelor valorilor indicatorilor financiari obținuți în cele 2 perioade de raportare analizate
 - 5.1.1. Considerații generale privind testarea ipotezelor statistice pentru eșantioane pereche
 - 5.1.2. Aspecte privind datele utilizate
 - 5.1.3. Analiza datelor aferente indicatorilor financiari pre și post– adopție IAS/ IFRS
 - 5.1.3. Concluzii
- 5.2.** Analiza comparativă a situațiilor financiare anuale inițiale și retratare
 - 5.2.1. Considerații generale privind testarea ipotezelor cu ajutorul Indicele de comparabilitate a lui Gray și a Testului Wilcoxon
 - 5.2.2. Indicatorii financiari, instrumente de analiză a performanțelor

- 5.2.2.1. Aspecte privind datele utilizate
- 5.2.2.2. Analiza datelor aferente indicatorilor financiari din notele contabile
- 5.2.2.3. Concluzii
- 5.2.2. Indicatorii contabili, instrumente de analiză a activității
 - 5.2.2.1. Aspecte privind datele utilizate
 - 5.2.2.2. Analiza datelor aferente indicatorilor din bilanț și CPP
 - 5.2.2.3. Concluzii
- 5.3. Analiza comparativă a indicelui de comparabilitate aferent fiecărei unități a eșantionului
 - 5.3.1. Aspecte privind datele utilizate
 - 5.3.2. Analiza datelor
 - 5.3.3. Concluzii

Concluzii generale, contribuții proprii și direcții viitoare de cercetare

- Concluzii desprinse din activitatea de cercetare teoretică
- Concluzii desprinse din activitatea de cercetare științifică
- Contribuții proprii
- Direcții viitoare de cercetare

Bibliografie

Anexe

Cuvinte cheie

Teza de doctorat intitulată „*Cercetare teoretico– aplicativă privind implementarea normelor contabile internaționale la nivelul companiilor cotate din România*” folosește următoarele cuvinte cheie: *standarde internaționale de raportare financiară, sisteme contabile, indicele de comparabilitate a lui Gray, Testul Wilcoxon, indicatori financiari, situații financiare anuale individuale, companii cotate, cercetare teoretico– aplicativă, efectele implementării IAS/ IFRS.*

Introducere

Motivație și definirea problemei

Ca o consecință a fenomenului tot mai pronunțat de internaționalizare a contabilității, calitatea informațiilor financiar-contabile s-a îmbunătățit considerabil în ultimii ani. Creșterea acerbă a concurenței, presiunea pusă de utilizatorii informațiilor contabile asupra producătorilor și nevoia de informații complete și comparabile au dus la optimizarea procesului de comunicare financiară, făcând posibilă formarea unei baze pentru un limbaj internațional comun.

„Imaginea fidelă” universală, pe care utilizatorii de informații o solicită și sistemele contabile ale lumii o oferă rămâne doar o expresie, întrucât nu există un „adevăr contabil” atâta timp cât există diferite sisteme contabile ce depind de principii, norme sau reguli sensibile ce nu se pot schimba la discreția, la cerințele părților interesate și în funcție de voința politică, necesitățile de evoluțiile economice sau de inventivitatea contabilității.

Standardele au un rol important în sprijinirea competitivității companiilor europene pe piața mondială, ajutând la îmbunătățirea produselor și a serviciilor pe care le oferă, precum și la asigurarea accesului la piețele străine. Standardele favorizează intensificarea comerțului sau a serviciilor prin prisma scăderii asimetriilor dintre informațiile despre cerere și ofertă, în special în cazul comerțului transfrontalier.

Raportarea financiară ar trebui să furnizeze informații utile pentru a fi prezentate potențialilor investitori și creditorii și altor utilizatori cu scopul de a face investiții raționale, de creditare și deciziile similare. Informațiile trebuie să fie ușor de înțeles pentru cei care au o înțelegere rezonabilă a activităților economice și de afaceri și sunt dispuși a studia informațiile prezentate cu atenția cuvenită .

Apărut mult mai recent decât marile modele contabile¹, modelul mondial își face rapid adepți în toate țările lumii, odată cu liberalizarea piețelor și apariția fenomenului de globalizare.

Cu toate că raportarea financiară anuală a unei entități trebuie să prezinte o imagine corectă și fidelă a informațiilor divulgate și a cifrelor prezentate, în umbra scandalurilor

¹ În cartea sa „*Fundamentele contabilității*”, B. Colasse identifică 3 modele contabile contemporane ale întreprinderii. Ne referim aici la cele 2 mari modele stabilite de: modelul european – continental și modelul anglo – saxon și la modelul mondial – cel promovat de IASC/IASB.

Modelul anglo-saxon folosește principiul true and fair view, iar utilizatorii de informații contabile sunt în special investitorii, actuali ori potențiali. Modelul european-continental aplică principiul regularității iar utilizatorii sunt considerați parteneri (M. Albert, 1991), fiind managerii, asociații, creditorii și debitorii entității sau statul. Aceste noțiuni vor fi tratate mai departe în prezenta lucrare.

contabile, cum ar fi Enron, Parmalat sau Worldcom, acest prezentare fidelă a fost pusă la îndoială.

Comisia Europeană a decis că standardele internaționale de raportare financiară să devină obligatorii de folosit pentru firmele care sunt listate la bursele de pe piețele de schimb europene.

Această decizie de adoptare a IFRS a avut rolul de a crea transparență organizațională, cu scopul de a reduce asimetria de informații, incertitudinea, riscul și estimarea. În general, datorită acestei transparențe a informațiilor, se așteaptă un cost mai scăzut al capitalului și lichidităților mai mari pe piață².

Cu toate că există studii³ care sugerează faptul că, în ciuda schimbării standardelor de raportare, comportamentul profesioniștilor contabili și a auditorilor privind practicile contabile creative este posibil să nu se schimbe, după adoptarea IAS/ IFRS și pentru raportările anilor următori, este de așteptat o reducere a practicilor contabile creative și astfel o creștere a încrederii utilizatorilor în situațiile financiare prezentate de companii.

Adoptarea IAS/ IFRS oferă mai multe informații complete pentru investitori, prin creșterea substanțială a comunicării financiare, și astfel oferă siguranță investitorilor existenți și celor potențiali.

Prin identificarea și examinarea standardelor contabile care au generat cel mai mare impact economic asupra elementelor din situațiile financiare odată cu tranziția la IFRS, am încercat să oferim răspunsuri asupra cauzelor care au determinat aceste modificări.

Având în vedere elementele de mai sus, lucrarea de față adresează următoarea întrebare de cercetare: *„Trecerea la Standardele Internaționale de Raportare Financiară a avut un efect semnificativ asupra datelor financiare prezentate în situațiile financiare ale companiilor cotate la bursă din România?”*

Obiective

Pentru perioadele începând cu ianuarie 2012, legislativul din România a solicitat companiilor ale căror valori mobiliare sunt admise spre tranzacționare pe o piață reglementată să folosească pentru întocmirea situațiilor financiare anuale individuale baza legislativă prevăzută în Standardele Internaționale de Raportare Financiară. Această decizie a fost luată în încercarea de a crește comparabilitatea informațiilor la nivel internațional pentru

² Whittington, G. (2005). *The adoption of International Accounting Standards in the European Union*, European Accounting Review, Vol. 01/2005 nr.14 (1), pg. 127-153.

³ A se vedea de exemplu Nobes, 2006 sau Ball, 2006.

companiile din România și vine în ajutorul procesului de armonizare prin intermediul directivelor de drept european. Toate companiile listate au fost obligate să treacă la IFRS, în același timp.

Această evoluție vine în continuarea procesului început de România în anul 2006, când s-a prevăzut obligativitatea întocmirii situațiilor financiare anuale consolidate conform IFRS, pentru companiile listate la bursă, un eveniment foarte important pentru raportarea financiară a țării.

Decizie de aplicare a IAS/ IFRS și pentru conturile anuale individuale a dorit sporirea comparabilității informațiilor și astfel atragerea de noi investitori.

Dacă în 2006, decizia de implementare a standardelor internaționale a fost primită cu oarecare scepticism, putem spune că în cazul situațiilor financiare individuale, companiile au fost mai pregătite din punct de vedere profesional și al cunoștințelor în ceea ce presupune cerințelor standardelor.

Ca urmare a oportunităților de cercetare care au luat naștere din această tranziție de la normele românești la implementare a IAS/ IFRS, studiul contribuie la cunoaștere prin conectarea teoriei comportamentului organizațional cu contabilitate practică, într-o economie de tranziție, printr-un mod nou și nu foarte cercetat anterior, în scopul de a obține o mai bună înțelegere a rolului contabilității în România.

Studiul efectuat pe companii din România oferă o perspectivă deosebită și abordare nouă, deoarece România este o economie post-comunistă și astfel orientarea sa instituțională națională este semnificativ diferită față de originile anglo-saxone ale IFRS.

România este, de asemenea, un membru mai nou a UE și astfel interacțiunea dintre moștenirea comunistă cu orientarea către piață permite o mai bună înțelegere a factorilor instituționali și economici care au modelat contabilitatea.

Lucrarea de față profită de această oportunitate legislativă, având scopul de a analiza efectele schimbării din punct de vedere al informațiilor din situațiile financiare individuale, în timpul tranziției obligatorii de la legislația românească la cea propusă de IASB și adoptată de UE.

De asemenea, explorează efectele imediate ale adoptării obligatorii a IAS/ IFRS asupra situațiilor financiare individuale, datorate diferențelor semnificative ale reglementărilor contabile, folosind declarațiile de reconciliere prevăzute în primele situații financiare întocmite în conformitate cu IFRS 1 – *Aplicarea pentru prima oară a IFRS*.

Obiectivul principal este: *Analiza efectelor asupra datelor din situațiile financiare anuale individuale ale companiilor cotate din România simțite odată cu implementarea normelor contabile internaționale.*

Obiectivele secundare ale cercetării au fost identificate pe parcursul etapelor de studiu și au ajutat la atingerea rezultatelor aferente obiectivului principal.

Obiectivele secundare au decurs din dorința de poziționare a contabilității din România pe harta internațională și din analiza factorilor implicați în procesul de întocmire al raportărilor financiare, ținând cont de principalii actori care interacționează și sunt influențați de schimbarea normelor contabile.

Obiectiv secundar 1: Analiza teoretică a principalelor sisteme contabile la nivel mondial.

Obiectiv secundar 2: Identificarea proceselor de convergență internațională a contabilității la cadrul contabil propus de IASB.

Obiectiv secundar 3: Prezentarea evoluției istorice și a dezvoltării sistemului contabil național.

Obiectiv secundar 4: Prezentarea reglementărilor contabile ce au marcat evoluția către adoptarea IAS/ IFRS.

Obiectiv secundar 5: Analiza principalelor prevederi ale standardelor internaționale de raportare financiară cu privire la structura și formatul situațiilor financiare individuale.

Obiectiv secundar 6: Analiza principalelor prevederi ale standardelor internaționale de raportare financiară cu privire la politicile și procedurile contabile.

Obiectiv secundar 7: Analiza teoretică a importanței procesului de divulgare a informațiilor economico– financiare.

Obiectiv secundar 8: Identificarea și analiza teoretică a elementelor comunicate prin intermediul raportărilor financiare întocmite conform IAS/IFRS.

Obiectiv secundar 9: Analiza evoluției în dinamică a activității prin prisma indicatorilor economico– financiari pentru perioadele pre și post– adopție IAS/ IFRS.

Obiectiv secundar 10: Investigarea efectelor adopției IAS/ IFRS asupra indicatorilor din situațiile financiare inițiale și a celor retratate.

Obiectiv secundar 11: Analiza indicelui de comparabilitate al informațiilor din situațiile financiare inițiale și cele retratate pentru fiecare unitate statistică a eșantionului.

Metodologia cercetării

Contabilitatea recurge la metodologii de cercetare care aparțin științelor empirice, dar utilizează și metodologii din științele teoretice, fiind un domeniu deschis cercetării fundamentale și aplicative .

Culegerea, prelucrarea și comunicarea datelor din sfera de cunoaștere a contabilității este guvernată de un ansamblu de norme, principii, reguli și proceduri. În acest mod, este posibilă soluționarea optimă a problemelor de contabilitate, precum și de obținerea unor informații relevante, compatibile și comparabile.

Sursele de date pot fi împărțite în cinci surse de baze de informații: respondenți, situații similare, experimente, date primare și date secundare (Easterby-Smith et. al, 1996).

Colecția de date a început cu sursele de date secundare, pe baza cărora este construit cadrul teoretic.

Am început cu lecturi din literatura de specialitate anterioară și actuală, care s-au dovedit a fi relevante la întrebarea noastră de cercetare, și ne-au oferit cunoștințele de termeni-cheie care ar trebui să fie abordați în studiu în continuare. În primul rând, am folosit căutarea asistată de calculatori și am încercat să identificăm cuvinte cheie precum „*standardele internaționale de contabilitate*”, „*comunicarea economico-financiară*”, „*sisteme contabile*”, „*efectul implementării IFRS-urilor în companiile din România*”, „*standarde de contabilitate*”, „*situații financiare anuale*”, „*comparabilitate situații financiare*”.

Găsirea unor surse secundare exact specifice și relevante, în conformitate la întrebarea de cercetare aleasă a fost o activitate complexă, deoarece este un muncă grea a găsi în mod obiectiv aceeași temă tratată anterior. Dar au fost identificate surse secundare relevante și au fost incluse în teză. Ca și criteriu de alegere a informațiilor din sursele secundare de date, am ales să studiem cărțile și articolele științifice cu numărul cel mai mare de citări, care asigură astfel notorietatea autorului citat și certifică credibilitatea și încrederea în date.

Din punct de vedere teoretic, sursele de informații, atât din România cât și cele internaționale, (cărți, articole, legislație) au fost valorificate, fiindcă s-a urmărit nevoia de raportări financiare diferențiate pentru diferite categorii de întreprinderi, evoluția contabilității prin prisma standardizării acesteia cu ajutorul unui referențial contabil acceptat la nivel internațional, precum și individualizarea raportărilor financiare în cadrul întreprinderilor din România.

Sursele primare de informații au presupus analiza datelor obținute din comunicarea financiară a companiilor analizate (rapoarte de audit, rapoarte ale administratorilor, raportări anuale și raportări periodice), iar sursele secundare de informații au fost utilizate pentru a confirma sau întări concluziile.

Dintr-o cercetare practică întocmită în prealabil, alături de observarea tendințelor și a rezultatelor procesului de implementare a standardelor contabile în alte țări ale Uniunii Europene, am dedus că efectele implementării standardelor internaționale de contabilitate pentru întreprinderile din România implică mai multe segmente.

Studiile empirice și aspectele teoretice au fost combinate cu aspectele practice, pentru a obține o succesiune continuă și logică a cercetării, începând de la efectele la nivel personal, de mediu intern și extern al companiei, și până la efecte macro-economice.

Prezenta lucrare se concentrează pe situațiile financiare întocmite de companiile românești listate la Bursa de Valori București, pentru a observa consecințele asupra evoluției indicatorilor economico-financiari a adoptării Standardelor Internaționale de Raportare Financiară.

Metodologia cercetării pentru lucrarea de față este strâns legată de obiectivele de cercetat pe care ni le-am propus și stabilit prin ipotezele de lucru. Instrumentele și metodele de cercetare folosite sunt prezentate în fiecare subcapitol în parte, în funcție de necesitatea și designul cercetării.

Ținând cont de obiectivele propuse și de datele colectate, cercetarea a fost structurată pe 3 categorii.

I. Pentru observarea dinamică a companiilor per totalul lor, am analizat comparativ diferențele generale între informațiile financiare din cele 2 perioade: pre-adopție IAS/IFRS (2010 și 2011) și post-adopție IAS/IFRS (2012, 2013 și 2014).

Din cadrul rapoartelor financiare ale celor 28 de societăți comerciale lista la Bursa de Valori București am extras, respectiv am determinat prin calcule proprii, valorile aferente următorilor indicatori: Total active, Total datorii, Capital propriu, Cifra de Afaceri, Total venituri, Total cheltuieli, Rezultat net, Venituri din exploatare, Cheltuieli din exploatare, Cheltuieli cu amortizarea, Cheltuieli cu impozitul, Capital social subscris, EBITDA, EBIT, ROE, Marja de vânzări, Rata rentabilității economice, Rata resurselor consumate.

Pentru evidențierea diferențelor apărute ca urmare a implementării IFRS, cu ajutorul eşantioanelor perechi, folosind ca și referință în analiză valoarea P la nivelul fiecărei societăți comerciale, am determinat o medie a valorilor raportate în perioada 2010–2011 pre-adopție și, respectiv, o medie a valorilor obținute în perioada 2012–2014, după implementarea IFRS.

II. Pentru a calcula dacă între valorile obținute conform retratării informațiilor contabile aferente anului 2011 există diferențe, și cu scopul de a analiza dacă și care sunt aceste diferențe înregistrate valoric dintre datele din situațiile financiare obținute conform prevederilor naționale și cele obținute sub IFRS, am calculat raportul dintre indicatorii obținuți din rapoartele inițiale (2011 RAS) și cei retratați (2011 IFRS), folosind formula indicelui de comparabilitate a lui Gray:

$$IC = 1 - \frac{Ind.Y\ IFRS - Ind.Y\ RAS}{|Ind.Y\ IFRS|},$$

unde

- IC reprezintă indicele de comparabilitate propus de Gray;
- Ind. Y RAS reprezintă fiecare din indicatorii anului 2011 prezentați conform tabelului de mai jos, tratați în conformitate cu O.M.F.P. 3055/2009;
- Ind. Y IFRS reprezintă fiecare din indicatorii anului 2011 prezentați conform tabelului de mai jos, retratați în conformitate cu IFRS.

În interpretarea rezultatelor, putem întâni 3 variante:

- există **conservatorism** dacă valorile indicelui de comparabilitate sunt mai mici decât 0,95;
- există **neutralitate** dacă valorile indicelui sunt cuprinse între 0,95 și 1,05;
- există **optimism** dacă valorile indicelui de comparabilitate sunt mai mari de 1,05.

Utilizarea indicelui de comparabilitate este o metodă acceptată pentru a studia asemănările și deosebirile dintre situațiile financiare elaborate în conformitate cu diferite cadre de raportare, folosind datele furnizate în situațiile financiare. Am ales această metodă de analiză pentru că este considerată una de încredere, întrucât datele de reconciliere sunt produse de companie și verificate de către auditori. A fost posibilă folosirea în cercetarea noastră a indicilor prezentați datorită disponibilității datelor comparabile, obținute prin întocmirea situațiilor financiare atât în conformitate cu RAS cât și în conformitate cu IFRS. Perioada studiată, de un an, o considerăm un avantaj, întrucât am putut păstra toate celelalte variabile constante (situația macro– economică, evoluția pieței, poziționarea companiei pe piață și relațiile cu stakeholderii).

Folosind indicele de comparabilitate a lui Gray, am calculat nivelul de neutralitate, conservatorism sau cel de optimism care rezultă din rapoarte calculate și am centralizat rezultatele pentru a fi folosite în fundamentarea concluziilor.

Ipotezele de lucru sunt:

Pentru analiza indicatorilor financiari, ipotezele de lucru sunt următoarele:

H_{1.IC1}. Valoarea indicatorului Rata Rentabilității Capitalului Propriu nu a fost semnificativ afectat de retratare, conform prevederilor Standardelor Internaționale de Raportare Financiară.

H_{1.IC2}. Valoarea indicatorului Rata Rentabilității Activelor nu a fost semnificativ afectat de retratare, conform prevederilor Standardelor Internaționale de Raportare Financiară.

H_{1.IC3}. Valoarea indicatorului Rata de îndatorare globală nu a fost semnificativ afectat de retratare, conform prevederilor Standardelor Internaționale de Raportare Financiară.

H_{1.IC4}. Valoarea indicatorului Rata de Îndatorare a Capitalului nu a fost semnificativ afectat de retratare, conform prevederilor Standardelor Internaționale de Raportare Financiară.

Pentru analiza indicatorilor contabili din bilanț și din contul de profit și pierdere, ipotezele de lucru sunt următoarele:

H_{1.IC5}. Valoarea indicatorului Total Active nu a fost semnificativ afectat de retratare, conform prevederilor Standardelor Internaționale de Raportare Financiară.

H_{1.IC6}. Valoarea indicatorului Total Datorii nu a fost semnificativ afectat de retratare, conform prevederilor Standardelor Internaționale de Raportare Financiară.

H_{1.IC7}. Valoarea indicatorului Capital propriu nu a fost semnificativ afectat de retratare, conform prevederilor Standardelor Internaționale de Raportare Financiară.

H_{1.IC8}. Valoarea indicatorului Cifră de afaceri nu a fost semnificativ afectat de retratare, conform prevederilor Standardelor Internaționale de Raportare Financiară.

H_{1.IC9}. Valoarea indicatorului Total venituri nu a fost semnificativ afectat de retratare, conform prevederilor Standardelor Internaționale de Raportare Financiară.

H_{1.IC10}. Valoarea indicatorului Total cheltuieli nu a fost semnificativ afectat de retratare, conform prevederilor Standardelor Internaționale de Raportare Financiară.

H_{1.IC11}. Valoarea indicatorului Rezultat net nu a fost semnificativ afectat de retratare, conform prevederilor Standardelor Internaționale de Raportare Financiară.

În condițiile în care analiza Indicelui de comparabilitate oferă rezultate pe care le putem considera nesemnificative din punct de vedere al diferențelor înregistrate între valorile obținute conform normelor naționale și cele retratate (adică dacă valoarea medianeii indicelui de comparabilitate calculat pentru fiecare element în parte nu aparține intervalului [0,95, 1,05]), am folosit mai departe Testul Wilcoxon. De asemenea, am folosit acest test și pentru a verifica și întări concluziile obținute prin calculul Indicelui de comparabilitate.

Testul Wilcoxon este un test non parametric bivariat și permite analiza între grupuri sau analiza a 2 eșantioane perechi.

Testul Wilcoxon permite studiul comparativ între 2 valori corelate, pentru a încerca să se determine mărimea diferențelor dintre rezultate. Testul are avantajul de a se aplica pentru eșantioane mai mici de 30 și identifică diferența dintre variabile măsurate ale aceluiași respondenți. Rezultatele cu 0 sunt excluse din calculul numărului valorii critice, iar valoarea critică se obține din Tabelul Wilcoxon signed rank⁴.

Ipoteza nulă pentru Testul Wilcoxon este:

H_{0W} : Nu există diferențe semnificative între valorile analizate.

Iar ipoteza alternativă:

H_{1W} : Există diferențe semnificative între valorile analizate.

III. Pentru a observa în detaliu efectele retratării informațiilor asupra companiilor, am analizat în detaliu, folosind indicele de comparabilitate, nivelul de neutralitate, conservatorism sau optimism pe care fiecare din companiile din eșantion l-a înregistrat conform situațiilor financiare retratate.

Pe parcursul lucrării am urmărit confirmarea (validarea) sau infirmarea (invalidarea) ipotezelor stabilite și am tras concluzii pentru fiecare în parte.

Lucrarea conține cercetare teoretică și cercetare empirică.

Metodele de cercetare pe care le-am folosit în procesul de atingere a obiectivelor propuse au fost atât de tip calitativ, cât și de tip cantitativ.

Pentru a construi baza de date necesară analizei, am ales un eșantion format din 28⁵ de companii alese aleatoriu din baza de date a Bursei de Valori. Am urmărit ca și condiții esențiale următoarele:

- companiile să fie înființate și cotate la bursă înainte de anul 2010;

⁴ www.real-statistics.com/wilcoxon-signed-ranks-table/.

⁵ Mărimea inițială a eșantionului a fost de 35 de entități, însă întrucât companiile au fost alese aleatoriu, în urma aplicării condițiilor esențiale pentru ca studiul să fie relevant, 7 au fost excluse.

- să nu fie societăți de investiții financiare, societăți de asigurare, asigurare–reasigurare și reasigurare sau bănci;
- să fie cotate la bursă pe toată perioada supusă analizei⁶;
- să nu fie absorbite, aflate în faliment, lichidare sau dizolvare;
- să nu fi aplicat standardele internaționale IAS/ IFRS pentru situațiile financiare individuale înainte sau după anul de referință 2012⁷.

Am testat conformitatea eșantionului prin verificarea fiecărei companii componente în ceea ce privește alinierea la IFRS. Deși existența unui raport de audit calificat fără rezerve reprezintă o confirmare evidentă a respectării referențialului IAS/IFRS, aceasta nu înseamnă că firmele sunt întotdeauna conforme atunci când primesc un raport de audit curat. Astfel, în acest studiu, am luat în considerare nivelul de conformare cu trecerea la IAS/ IFRS cu ajutorul unei Disclosure list, prin studierea IFRS1– *Aplicarea pentru prima dată a IFRS* și prin compararea rapoartelor întocmite în anul 2013 pentru exercițiul financiar 2012 cu o listă de validare.

Nr.	Disclosure list	Da	Nu
D1.	Declarație explicită de conformitate cu IFRS	Opțiune validă, compania este inclusă în eșantion.	Opțiune invalidă, compania este exclusă din eșantion dacă și celelalte opțiuni sunt invalide.
D2.	Prezentarea elementelor poziției financiare pentru anul fiscal încheiat 2012 întocmite conform IFRS	Opțiune validă, compania este inclusă în eșantion.	Opțiune invalidă, compania nu este inclusă în eșantion.
D3.	Prezentarea elementelor contului de rezultate pentru anul fiscal încheiat 2012 întocmit conform IFRS	Opțiune validă, compania este inclusă în eșantion.	Opțiune invalidă, compania nu este inclusă în eșantion
D4.	Prezentarea reconcilierii poziției financiare întocmite conform standardelor românești de contabilitate cu IFRS pentru anul fiscal încheiat 2011	Opțiune validă, compania este inclusă în eșantion.	Opțiune invalidă, compania nu este inclusă în eșantion
D5.	Prezentarea reconcilierii contului de rezultate întocmit conform standardelor românești de contabilitate cu IFRS pentru anul fiscal încheiat 2011	Opțiune validă, compania este inclusă în eșantion.	Opțiune invalidă, compania nu este inclusă în eșantion
D6.	Prezentarea în Raportul anual a	Opțiune validă,	Opțiune invalidă,

⁶ Acest lucru este esențial pentru consistența bazei legale în care au fost întocmite situațiile financiare și astfel pentru comparabilitatea datelor financiar– contabile.

⁷ Literatura de specialitate face referire la aceste societăți ca fiind *early adopters* sau *late adopters*.

	standardelor aplicate pentru întocmirea situațiilor financiare individuale conform IAS/ IFRS	compania este inclusă în eșantion.	compania nu este inclusă în eșantion
--	--	------------------------------------	--------------------------------------

Tabel 1 Listă de selecție a companiilor pe baza informațiilor divulgate

Sursă: prelucrare proprie

Pentru o analiză optimă, am folosit informațiile disponibile de pe site-ul Ministerului Finanțelor Publice (www.mfinante.ro), site-ul Bursei de Valori București (www.bvb.ro) și Situațiile financiare, Rapoartele de audit și Rapoartele anuale disponibile pe site-ul fiecărei societăți parte a analizei.

Perioada principală pe care am studiat-o se referă la anul retratat 2011, iar acest lucru elimină influența diferențelor cauzate de perioade de timp diferite, pentru că analizează pentru aceleași an fiscal ambele referențiale contabile⁸.

Prezentarea sintetică a capitolelor tezei de doctorat

Analiza la nivel internațional a sistemelor contabile a reprezentat punctul de plecare în studiul pe care l-am întreprins.

În *Capitolul 1. Abordări teoretice privind sistemele contabile la nivel mondial*, am analizat din punct de vedere teoretic clasificarea sistemelor contabile prin identificarea, pe de o parte, a diferențelor ce apar între sisteme, și pe de altă parte, prin identificarea cauzelor care au condus la aceste diferențe.

Factorii cei mai importanți care explică diferențele în contabilitate și în prezentarea conturilor sunt sistemul juridic, forma de proprietate și metodele de finanțare a companiilor și fiscalitatea, însă fiecare contabilitate națională în parte are un specific.

Cercetarea teoretică a continuat cu analiza celor 3 sisteme contabile tradiționale (sistemul continental– francez, sistemul anglo– saxon și US– GAAP–urile) și apoi cu analiza noului model mondial.

Modelul continental – francez este caracterizat de o formă statică. Cu toate că piața este cea care servește ca mod de reglementare, statul intervine activ pentru a urmări modalitatea de distribuire a veniturilor. Reglementările contabile franceze sunt bazate pe un set de reguli

⁸ Studiul de caz pornește de la premisa că datele și informațiile puse la dispoziție de managementul companiilor și analizate de noi în sursele consultate sunt corecte și complete și că reprezentanții companiilor au furnizat toate datele și informații esențiale și relevante în ceea ce privește activitatea societăților.

formale, rigide și ierarhice. Principalele surse ale dreptului contabil sunt legile și regulamentele⁹ judiciare și academice.

În modelul anglo-saxon, cunoscut pentru faptul că favorizează expertiza, dezvoltarea de standarde de contabilitate a fost în mod tradițional încredințată profesiei contabile. Aceasta are motivație în faptul că specialiștii sunt familiarizați cu problemele de contabilitate și cu cele pe care le întâmpină în activitatea de zi cu zi, indiferent dacă aceștia sunt angajați, liberali sau cadre universitare¹⁰, astfel ei sunt în măsură să elaboreze standarde de contabilitate și de a face față la creșterea complexității problemelor de rezolvat.

Țările anglo-saxone au dezvoltat o tradiție legală pe bază de utilizare. Prin urmare, contabilitatea anglo-saxonă nu este supusă standardizării deosebit de largi.

Deși reglementările contabile diferă, în context internațional, sistemul contabil anglo-saxon și cel al SUA sunt în mare parte similare, având ca punct de plecare aceleași principii. De exemplu, normele de raportare financiară sunt separate de normele fiscale în ambele sisteme, spre deosebire de sistemul continental. Astfel, putem spune că normele fiscale au o influență mică asupra raportării financiare.

Ca și multe alte țări de drept comun, guvernul Statelor Unite nu stabilește în mod direct standardele de contabilitate. SUA a privit controlul, normele contabile și necesitatea aplicării acestora diferit față de celelalte sisteme contabile.

Principiile contabile ale US- GAAP se bazează pe câteva ipoteze de bază¹¹: raportarea financiară trebuie să fie utilă în a prezenta potențialilor investitori și creditorilor situația companiei, resursele și performanța acesteia pentru a lua decizii financiare optime; compania o să își desfășoare activitatea în exerciții financiare clar stabilite, dar în mod continuu și permanent; separarea activității companiei de proprietari, concomitent cu separarea veniturilor și a cheltuielilor comerciale de cele personale.

În continuare, am făcut trecerea de la sistemele contabile aplicabile la nivel mondial la sistemul național, subliniind în special componentele referențialului IAS/ IFRS.

Capitolul 2 Sistemul contabil național al companiilor necotate și cotate din România tratează din punct de vedere teoretic cadrul contabil național din punctul de vedere al

⁹ De exemplu Codul de Comerț sau Planul General de Conturi.

¹⁰ Chantiri-Chaudemanche, R. & Kahloul, A. (2010). *The actors of international accounting standard-setting: an epistemic community?* Crises et nouvelles problématiques de la Valeur, Nice, disponibil la <http://hal.archives-ouvertes.fr/hal-00479522/fr/>.

¹¹ www.boundless.com/accounting/textbooks/boundless-accounting-textbook/introduction-to-accounting-1/conventions-and-standards-21/introduction-to-gaap-129-3767/

entităților cotate și a celor necotate. Scopul capitolului este de a evidenția locul companiilor în România și criteriile care se aplică în contabilitatea națională.

Primul subcapitol tratează companiile necotate (microentitățile, entitățile mici și entitățile mijlocii și mari) și caracteristicile principale ale acestora, din punct de vedere particularităților.

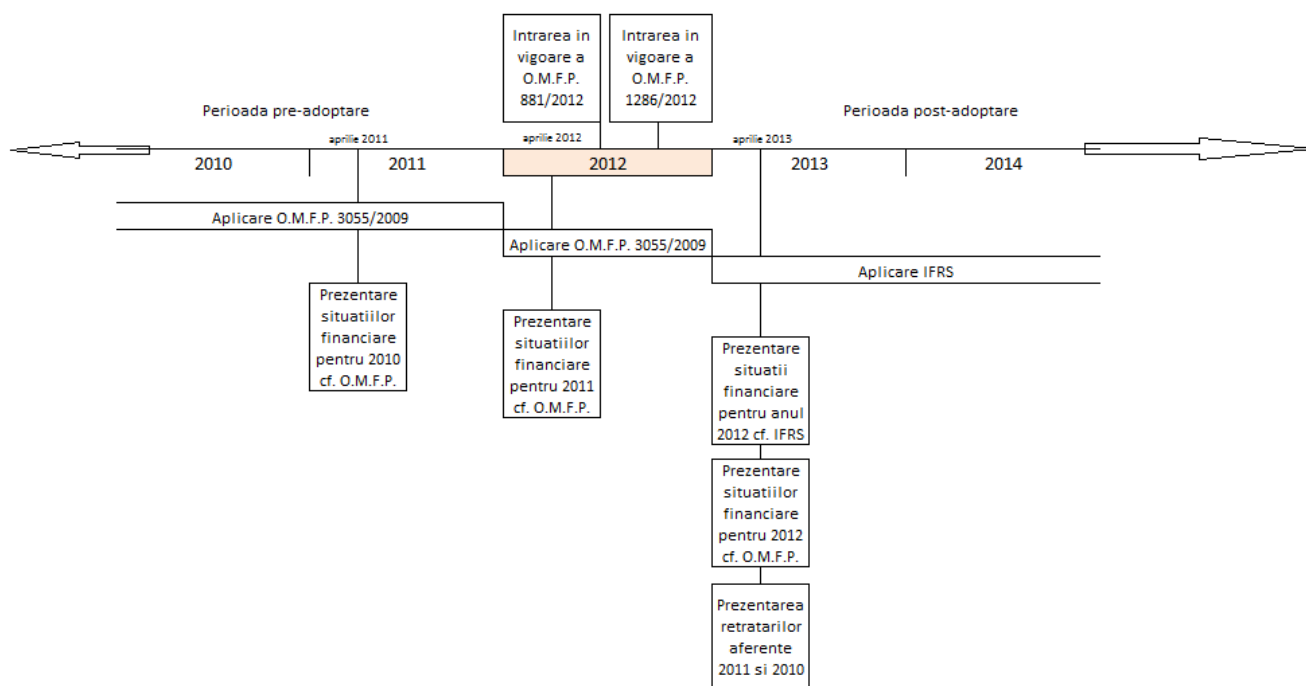
La nivel internațional, multe țări au sisteme de raportare financiară diferențiată pentru companiile necotate, față de cele cotate. Este și cazul României, unde în procesul de divulgare al informațiilor financiar-contabile obligatorii, întreprinderile aplică reglementările naționale prevăzute de O.M.F.P. nr. 1802/2014 în ceea ce privește situațiile financiare anuale. Chiar dacă, în principiu, raportările financiare ar trebui folosite de toți stakeholderii entității, putem afirma cu certitudine că principalul utilizator extern al informațiilor din situațiile financiare ale întreprinderilor mici și mijlocii este statul, care îndeplinește funcțiile de colectare a impozitelor și de distribuire a veniturilor. Acest lucru este întărit și de faptul că, întrucât în România se păstrează un anumit secret asupra informațiilor și a rezultatelor economico-financiare obținute, solicitarea ca o întreprindere să comunice informații către parteneri nu este uzual întâlnită.

În privința raportării diferențiate, în jurul anului 2010 a existat un proiect referitor la implementarea Standardelor Internaționale de Raportare Financiară pentru IMM-uri, așa cum au fost ele emise de IASB, care însă a fost abandonat, întrucât legislația națională a devenit tot mai conformă cu Directivele Europene.

Al doilea subcapitol analizează companiile ale căror valori mobiliare sunt admise spre tranzacționare pe o piață reglementată. Am dorit să analizăm reperele legislative și direcțiile convergență la IAS/IFRS care au avut loc în România. Introducerea și adoptarea IAS/IFRS la nivel național a avut loc în mai multe etape, începând cu anii '90, odată cu liberalizarea pieței, cu schimbarea sistemului politic și cu tranziția la o economie de piață.

În cadrul lucrării am tratat aceste etape importante în evoluția reglementărilor naționale și normalizarea acestora cu cadrul internațional, însă cel mai mult ne-am axat pe momentul marcat de apariția O.M.F.P. nr. 881/2012 privind aplicarea de către societățile comerciale ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată a Standardelor Internaționale de Raportare și a O.M.F.P. 1286/2012 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară aplicabile societăților comerciale ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată.

Procesul de tranziție la IFRS pentru situațiile financiare individuale ale societăților ale căror valori mobiliare sunt admise spre tranzacționare pe o piață reglementată poate fi restâns conform figurii următoare:

Figură 1 Procesul de tranziție la IFRS a companiilor cotate
Sursă: prelucrare autoare

Mai departe, pentru a putea îndeplini obiectivele stabilite, am analizat în amănunt normele internaționale aplicabile companiilor cotate din România.

În **Capitolul 3 Standardele Internaționale de Contabilitate cu efect asupra Situațiilor Financiare Anuale** am tratat aspectele principale ale referențialului internațional.

Obiectivul acestui demers a fost aprofundarea teoretică a Standardelor Internaționale de Raportare Financiară privind structura și formatul Situațiilor Financiare Anuale și a celor privind politicile și procedurile contabile. Prin examinarea acestor norme internaționale, am creat o bază teoretică fundamentată pentru observarea efectelor din partea aplicativă a lucrării.

Am analizat teoretic cerințele solicitate de standardul IAS 1 privind descrierea modalității de prezentare a situațiilor financiare, prin oferirea unor recomandări în ceea ce privește formatul și minimul de cerințe pe care bilanțul, situația veniturilor și a cheltuielilor, situația modificării capitalurilor proprii și notele explicative la politicile contabile folosite trebuie să le prezinte. Am continuat cu IAS 7, care prevede prezentarea obligatorie a

fluxurilor de trezorerie pe 3 categorii: din activități de exploatare, din activități de investire și din activități de finanțare.

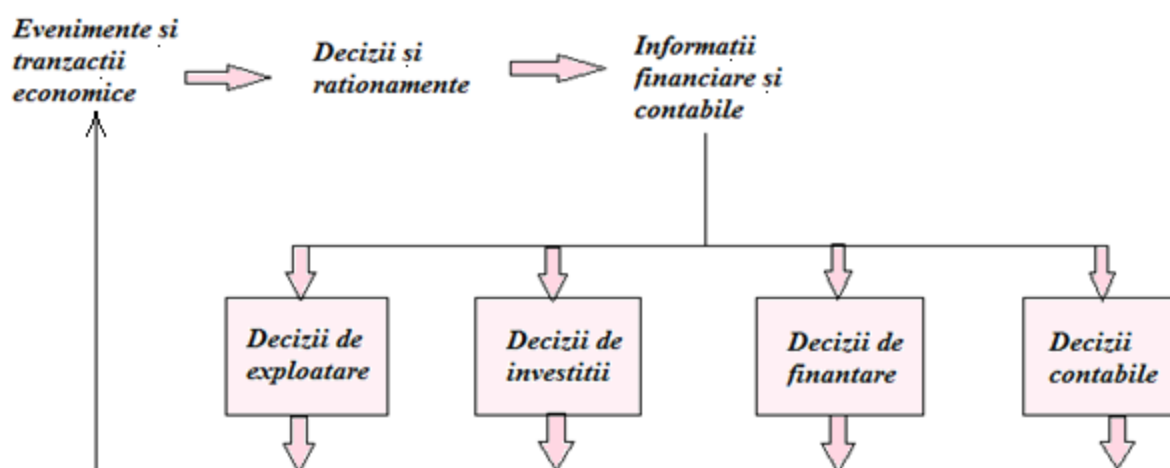
Tratarea Standardelor privind politicile și procedurile contabile a avut ca scop identificarea prevederilor din standarde cu efecte în ceea ce privește prima aplicare a IFRS, imobilizările corporale, imobilizările necorporale, investițiile imobiliare, deprecierea activelor, stocurile, veniturile și altele.

Pentru a putea cuantifica efectele implemetării referențialului internațional asupra raportărilor, am descris indicatorii contabili din situațiile financiare, care sunt cei mai afectați de aplicarea IFRS și de retratarea informațiilor.

Capitolul 4. Principali indicatori comunicați prin intermediul rapoartelor financiare întocmite conform IAS/IFRS a tratat în profunzime importanța procesului de comunicare economico– financiară.

Comunicarea reprezintă modul în care managementul informează stakeholderii entității, despre „sănătatea financiară” a companiei și despre deciziile care au fost luate, despre strategiile sau perspective viitoare de dezvoltare. Părțile interesate, în special investitorii, folosesc aceste comunicări financiare emise de companii pentru a analiza datele financiare, în scopul fundamentării viitoarelor procese economico– decizionale în legătură cu firma.

Principalele decizii economice sunt sintetizate mai jos:

Figură 2 Deciziile economice¹²

În cea de-a doua secțiune, am abordat Situațiile financiare anuale întocmite conform IFRS.

¹² Mihalache S.C., Aspecte privind informațiile și deciziile contabile, *Analele Științifice ale Universității Alexandru Ioan Cuza Iași*, 2004/2005

IFRS solicită în întocmirea și prezentarea situațiilor financiare oferirea de informații exacte, oportune și cuprinzătoare, iar acest lucru tinde să facă raportările mai ușor de înțeles pentru investitori companiei, fără a fi nevoie să solicite și alte surse de informații. Convergența cu IAS/ IFRS a îmbunătățit comparabilitatea situațiilor financiare atât în România, cât și în alte țări din Uniunea Europeană, prin existența aceluiași standard de raportare, în temeiul unei piețe economice unice.

Bilanțul întocmit în conformitate cu IFRS tinde să fie mai util datorită aspectul său, precum și al coerenței. Ingineriile economice (de exemplu prin crearea de rezerve ascunse) nu mai sunt permise în conformitate cu IFRS, iar situațiile financiare devin orientate mai mult spre acționari. Referențialul internațional nu solicită folosirea unui format standard pentru prezentarea bilanțului, considerând că entitățile își cunosc mai bine specificul activităților și astfel pot să stabilească o structură personalizată, se solicită prezentarea câtorva elemente minime.

În ceea ce privește Contul de profit și pierdere, nici în acest caz referențialul internațional nu obligă la utilizarea unei structuri și a unui format standard, ci prezintă un format minim de elemente de prezentat: venituri, costuri de finanțare, cheltuieli cu impozitul, cota-parte din profitul sau pierderea aferent(ă) entităților asociate și asocierilor în participație, contabilizată prin metoda punerii în echivalență. Alegerea și prezentarea celorlalte elemente este lăsată la liberul raționament al celor care întocmesc situațiile financiare, în funcție de caracteristicile activității. Este totuși solicitată o prezentare relevantă și semnificativă, pentru înțelegerea performanței financiare a companiei.

Capitolul a continuat cu o scurtă prezentare a 2 din indicatori de performanță care nu sunt prevăzuți sau solicitați în vreun standard referitor la oferirea de informații: EBITDA (Earning Before Interest Tax Depreciation and Amortization), care măsoară performanța economică a companiei pentru perioada respectivă, arătând excedentul generat de modul în care au avut lor operațiunile din exploatare și EBIT (Earning Before Interest and Tax) măsoară performanța economică a activității de exploatare, însă ia în considerare și deprecierea și amortizarea suferite de factorii de producție.

Ultimul capitol al lucrării, **Capitolul 5 Evaluarea efectelor implementării normelor internaționale IAS/ IFRS în cadrul companiilor cotate din România** a fost consacrat cercetării aplicative.

Pentru a putea compara și susține rezultatele obținute prin studiul efectuat de noi, am făcut mai întâi o scurtă recenzie a literaturii de specialitate în ceea ce privește studii relevante efectuate atât la nivel internațional (Niskanen, Kinnunen și Kasanen 2000; Jermakowicz 2004; Ormrod și Taylor 2004, Van Tendeloo și Vanstraelen 2005; Bertoni și De Rosa 2006; Horton și Serafeim 2006; Aisbitt 2006; Callao, Jarne și Lainez 2007), cât și la nivel național (Pășcan și Țurcaș 2012; Colbu 2013; Munteanu, Brad, Ciobanu și Dobre 2014; Istrate 2014).

Prin partea practică, am încercat să plecăm de la considerente generale și să ajungem la elementele aprofundate. Demersul întreprins a fost reprezentat de analiza per ansamblu, de la mare (perioada de 5 ani aferentă anilor pre- adopție și post- adopție), la intermediar (indicatorii financiari și indicatorii contabili per total eșantion) și apoi la mic (informațiile financiare retratate pentru fiecare companie aparținând eșantionului).

I. În prima parte a analizei noastre ne-am concentrat asupra diferențelor existente între cele 2 perioade de analiză: pre- IFRS și post- IFRS pentru indicatorii prezentați în metodologie.

Prin calculul valorii medii a rezultatelor economico- financiare și analiza valorii P^{13} , am centralizat rezultatele conform tabelului:

	Indicator	Nu există diferențe semnificative	Există diferențe semnificative
1	Total active	X	
2	Total datorii	X	
3	Capital propriu	X	
4	Cifra afaceri		X
5	Total venituri	X	
6	Total cheltuieli		X
7	Rezultat net	X	
8	Venit exploatare		X
9	Cheltuieli din exploatare		X
10	Cheltuieli cu amortizarea	X	
11	Cheltuieli cu impozitul	X	
12	Capital social	X	
13	EBITDA	X	
14	EBIT	X	
15	ROA	X	
16	Resurse consumate	X	
	Frecvență	75 %	25 %

¹³ Am considerat un prag de semnificație $\alpha=0,05$.

Din datele analizate mai sus, putem confirma faptul că per total, pe întreaga perioadă de analiză (anii 2010 și 2011 = pre- adopție și anii 2012, 2013 și 2014 = post- adopție) nu există diferențe semnificative din punct de vedere static pentru indicatorii observați. Cu alte cuvinte, modelul statistic folosit nu a înregistrat variații semnificative care să genereze o fluctuație a liniarității datelor pentru cele 2 perioade de timp luate în calcul.

II. În subcapitolul *Analiza comparativă a situațiilor financiare anuale inițiale și retratare*, am putut identifica 2 categorii de variabile de comparație.

– Valorile absolute (indicatorii contabili), rezultate din diferențele nominale ale celor 2 referențiale contabile, care au legătură directă cu cei care au întocmit situațiile financiare retratate și cu utilizatorii interni ai companiei. Din punctul de vedere al utilizatorilor interni, considerăm că impactul retratării este mai profund, această trecere la referențialul internațional având puternice implicații nu numai asupra activității firmei, dar și asupra profesionalismului și cunoștințelor celor direct implicați, iar cunoașterea informațiilor complete și relevante este un element care îi ajută în fundamentarea direcției viitoare a companiei;

– Valorile relative (indicatorii economico- financiari) rezultați din interpretarea situațiilor financiare, care folosesc celorlalte categorii de utilizatori ai informației, pentru care sumele în valori numerice nu au importanță. Considerăm că acești utilizatori preferă informații pentru a decide cum să își raporteze acțiunile în relație cu firma, și că valorile nominale nu le dau informațiile transparente și oportune de care au nevoie.

II.A. Din cadrul raportărilor financiare ale celor 28 de companii, am determinat prin calcule proprii valorile obținute conform referențialului național și valorile obținute prin retratare conform IAS/ IFRS pentru următorii indicatori:

	Indicator	Formulă de calcul	Interpretare
1	ROE (Return On Equity)	$\frac{\text{Rezultat net}}{\text{Capitaluri proprii}}$	ROE măsoară rata de rentabilitate a capitalului propriu. Măsoară eficiența unei firme la generarea de profit din fiecare unitate de capitaluri proprii și arată cât de bine o companie folosește investițiile pentru a genera creșterea veniturilor.
2	ROA (Return on Assets)/	$\frac{\text{Rezultat net}}{\text{Total active}}$	Rentabilitatea activelor arată relația dintre rezultate și baza de active deținute de

	(Rentabilitatea activelor)		companie. Cu cât valoarea acesteia este mai mare, cu atât indicatorul are o valoare optimă. Aceasta se datorează faptului că un raport mai mare indică faptul că societatea poate obține rezultate mari în comparație cu baza sa de active, ceea ce înseamnă o folosire eficientă a capitalului de lucru.
3	Rata de îndatorare globală (RÎG)	$\frac{\text{Total datorii}}{\text{Total active}}$	Rata datoriilor totale raportate la activele totale este utilizată pentru a descrie ponderea „banilor altora” în totalul pretențiilor legate de activele companiei. Cu cât această rată este mai mare, cu atât riscul asumat de către creditorii este mai mare ¹⁴ .
4	DER (Debt to Equity Ratio)	$\frac{\text{Total datorii}}{\text{Capitaluri proprii}}$	Indicatorul este poate unul din cele mai importante rapoarte de adecvare a capitalului ¹⁵ . Indicatorul reprezintă o măsură de risc a companiei și se referă la sănătatea financiară a acesteia, exprimând valoarea relativă a datoriilor care se regăsesc în capital. Indicatorul este optim cu cât valoarea rezultată este mai mică.

Ipoteza alternativă pentru cercetare este :

H_{1.IC1}. Valoarea indicatorului Rata Rentabilității Capitalului Propriu nu a fost semnificativ afectat de retratare, conform prevederilor Standardelor Internaționale de Raportare Financiară.

H_{1.IC2}. Valoarea indicatorului Rata Rentabilității Activelor nu a fost semnificativ afectat de retratare, conform prevederilor Standardelor Internaționale de Raportare Financiară.

H_{1.IC3}. Valoarea indicatorului Rata de îndatorare globală nu a fost semnificativ afectat de retratare, conform prevederilor Standardelor Internaționale de Raportare Financiară.

H_{1.IC4}. Valoarea indicatorului Rata de Îndatorare a Capitalului nu a fost semnificativ afectat de retratare, conform prevederilor Standardelor Internaționale de Raportare Financiară.

Pentru testul Wilcoxon, ipoteza nulă de cercetare este:

Ipoteza nulă: ***H_{0,W1}***: Nu există diferențe semnificative între valorile analizate.

Și alternativ,

H_{1,W1}: Există diferențe semnificative între valorile analizate.

¹⁴ <http://www.goldring.ro/gradul-de-indatorare-teorie.html>

¹⁵ <http://www.managementstudyguide.com/debt-to-equity-ratio.htm>

Pentru fiecare dintre cei 4 indicatori financiari propuși, am calculat indicele de comparabilitate cu ajutorul valorilor obținute din situațiile financiare întocmite pentru anul 2011, conform celor 2 referențiale. Am măsurat frecvența poziționării indicelui în unul din cele 3 intervale propuse de Gray și pe baza celei mai mari frecvențe, am concluzionat efectul retratării informațiilor conform IFRS.

Influența implementării IAS/ IFRS asupra Ratei Rentabilității Capitalului Propriu

Din rezultatele analizei, am obținut de asemenea 2 valori pentru testul unilateral dreapta (9 companii) și respectiv pentru testul unilateral stânga (8 companii). Astfel, putem observa că abaterea la stânga și abaterea la dreapta față de zona de neutralitate au valori semnificative, cumulând reprezentând 17 companii din 28 (60,71%). Astfel, putem spune că entitățile au simțit o variație a Ratei rentabilității capitalurilor odată cu retratarea informațiilor conform referențialului internațional.

Întrucât am putut confirma ipoteza, însă nu am putut afirma cu certitudine dacă eșantionul ales a simțit variații semnificative în ceea ce privește retratarea Ratei rentabilității capitalurilor, am procedat la efectuarea Testului Wilcoxon, care a confirmat că între cele 2 valori analizate nu există diferențe semnificative.

Concluzii indicator:

–Valoarea mediană a indicatorului ROE este inclusă în intervalul [0,95, 1,05], având valoarea de 1,0032.

–Întrucât numărul de companii care aparțin zonei de neutralitate conform Indicelui de comparabilitate nu este majoritar (39,28%), nu putem spune că este o valoare reprezentativă pentru a putea trage concluzii cu privire la efectele retratării indicatorului;

–În urma analizei Wilcoxon, la 5% nivel de semnificație pentru test bilateral, se confirmă ipoteza nulă ce cercetare, respectiv că nu există diferențe semnificative între cele 2 valori analizate.

–Cumulând rezultatele Gray cu Wilcoxon, putem spune că în ceea ce privește indicatorul ROE, companiile analizate nu au simțit o variație semnificativă odată cu retratarea informațiilor financiar– contabile de la valorile obținute sub referențialul național la valorile conform IAS/ IFRS.

Influența implementării IAS/ IFRS asupra Ratei Rentabilității Activelor

Din rezultatele analizei, am obținut de asemenea 2 valori pentru testul unilateral dreapta (11 companii) și respectiv pentru testul unilateral stânga (6 companii). Eșantionul de companii care are valoarea indicelui de comparabilitate abătut spre stânga sau spre dreapta față de zona de neutralitate îl excede pe cel al companiilor aparținând intervalului [0,95, 1,05]. 17 companii din 28 (60,71%) aparțin zonei de optimism și zonei de conservatorism conform interpretării lui Gray.

Întrucât am putut confirma ipoteza referitoare la mediană, însă nu am putut afirma cu certitudine dacă eșantionul ales a simțit variații semnificative în ceea ce privește retratarea Ratei de rentabilitate a activelor, am procedat la efectuarea Testului Wilcoxon, care a confirmat că între cele 2 valori analizate nu există diferențe semnificative.

Concluzii indicator:

–Valoarea mediană a indicatorului ROA confirmă ipoteza alternativă de cercetare, în sensul că aceasta este inclusă în intervalul [0,95, 1,05], având valoarea de 1,0197.

–Întrucât numărul de companii care aparțin zonei de neutralitate conform Indicelui de comparabilitate nu este majoritar (39,28%), nu putem spune că este o valoare reprezentativă pentru a putea trage concluzii cu privire la efectele retratării indicatorului;

–În urma analizei Wilcoxon, la 5% nivel de semnificație pentru test bilateral, se confirmă ipoteza nulă de cercetare, respectiv că nu există diferențe semnificative între cele 2 valori analizate.

–Cumulând rezultatele Gray cu Wilcoxon, putem spune că în ceea ce privește indicatorul ROA, companiile analizate nu au simțit o variație semnificativă odată cu retratarea informațiilor financiar– contabile de la valorile obținute sub referențialul național la valorile conform IAS/ IFRS.

Influența implementării IAS/ IFRS asupra Ratei de Îndatorare Globală

Din rezultatele analizei întreprinse mai sus, am obținut de asemenea 2 valori pentru testul unilateral dreapta (3 companii) și respectiv pentru testul unilateral stânga (11 companii). Eșantionul de companii care are valoarea indicelui de comparabilitate abătut spre stânga sau spre dreapta față de zona de neutralitate reprezintă jumătate din numărul total al companiilor analizate.

Întrucât am putut confirma ipoteza referitoare la mediană, însă nu am putut afirma cu certitudine dacă eșantionul ales a simțit variații semnificative în ceea ce privește retratarea Ratei de îndatorare globală, am procedat la efectuarea Testului Wilcoxon, care a infirmat faptul că între cele 2 valori analizate nu există diferențe semnificative.

Concluzii indicator:

- Valoarea mediană a indicatorului RÎG confirmă ipoteza alternativă de cercetare, în sensul că aceasta este inclusă în intervalul $[0,95, 1,05]$, având valoarea de 0,9890.
- Deoarece companiile din zona de neutralitate reprezintă 50% din totalul eșantionului, nu putem spune că este o valoare reprezentativă pentru a putea trage concluzii cu privire la efectele retratării indicatorului.
- În urma analizei Wilcoxon, la 5% nivel de semnificație pentru test bilateral, se confirmă ipoteza alternativă de cercetare, respectiv că există diferențe semnificative între cele 2 valori analizate.
- Cumulând rezultatele Gray cu Wilcoxon, putem spune că în ceea ce privește indicatorul RÎG, companiile analizate au simțit o variație semnificativă odată cu retratarea informațiilor financiar– contabile de la valorile obținute sub referențialul național la valorile conform IAS/ IFRS.

Influența implementării IAS/ IFRS asupra Ratei de Îndatorare a Capitalului

Din rezultatele analizei întreprinse mai sus, am obținut de asemenea 2 valori pentru testul unilateral dreapta (4 companii) și respectiv pentru testul unilateral stânga (12 companii). Eșantionul de companii care are valoarea indicelui de comparabilitate abătut spre stânga sau spre dreapta față de zona de neutralitate îl excede pe cel al companiilor aparținând intervalului $[0,95, 1,05]$. 16 din cele 28 de companii analizate aparțin fie zonei de optimism, fie zonei de conservatorism conform interpretării lui Gray.

Întrucât am putut confirma ipoteza referitoare la mediană, însă nu am putut afirma cu certitudine dacă eșantionul ales a simțit variații semnificative în ceea ce privește retratarea Ratei de Îndatorare a Capitalului, am procedat la efectuarea Testului Wilcoxon, care a infirmat faptul că între cele 2 valori analizate nu există diferențe semnificative.

Concluzii indicator:

- Valoarea mediană a indicatorului Ratei de Îndatorare a Capitalului este confirmă ipoteza alternativă de cercetare, în sensul că aceasta este inclusă în intervalul $[0,95, 1,05]$, având valoarea de 0,9775.
- Întrucât numărul de companii care aparțin zonei de neutralitate conform Indicelui de comparabilitate reprezintă doar jumătate din eșantion, putem spune că este o valoare reprezentativă pentru a putea trage concluzii cu privire la efectele retratării indicatorului;
- În urma analizei Wilcoxon, la 5% nivel de semnificație pentru test bilateral, se confirmă ipoteza alternativă de cercetare, respectiv că există diferențe semnificative între cele 2 valori

analizate.

–Cumulând rezultatele Gray cu Wilcoxon, putem spune că în ceea ce privește indicatorul DER, companiile analizate nu au simțit o variație semnificativă odată cu retratarea informațiilor financiar– contabile de la valorile obținute sub referențialul național la valorile conform IAS/ IFRS.

Din analiza întreprinsă, observăm că retratarea conform IFRS a datelor din situațiile financiare anuale nu a generat variații semnificative de valori între indicatorii tratați conform reglementărilor naționale și conform reglementărilor propuse de IASB. Valoarea mediane pentru toți cei 4 indicatori utilizați a fost în intervalul de neutralitate, astfel putem spune că între reglementările naționale și cele internaționale nu au fost găsite diferențe majore de valoare, care să afecteze comparabilitatea informațiilor.

II.B. Pentru îndeplinirea acestui obiectiv al lucrării, am colectat manual, pe baza surselor de date secundare obținute de la www.bvb.ro sau din rapoartele anuale ale companiilor toate informațiile disponibile referitoare la anul 2011, atât datele contabile din situațiile financiare întocmite conform O.M.F.P. 3055/2009, cât și datele obținute prin retratare conform IFRS. Toate valorile sunt exprimate în lei.

Pentru a analiza diferențele între valorile înregistrate conform celor 2 referențiale, am selectat următoarele posturi bilanțiere:

	Indicatori	Interpretare
1.	Total active (TA)	Se referă la totalitatea bunurilor deținute de companie.
2.	Total datorii (TD)	Se referă la totalitatea sumelor pe care compania trebuie să le returneze. Sunt compuse din datorii pe termen lung/ necurente și datorii pe termen scurt/ curente.
3.	Capitaluri proprii (CP)	Reprezintă interesul rezidual al acționarilor în activele unei entități după deducerea tuturor datoriilor sale.
4.	Cifra de afaceri (CA)	Reprezintă valoarea totală, fără TVA, a tuturor operațiunilor, livrări de bunuri și prestări de servicii, efectuate în cursul unui an calendaristic.
5.	Venituri (TV)	Constituie creșteri ale beneficiilor economice înregistrate pe parcursul perioadei contabile, sub formă de intrări sau creșteri ale activelor ori reduceri ale datoriilor, care se concretizează în creșteri ale capitalurilor proprii, altele decât cele rezultate din contribuții ale acționarilor.
6.	Cheltuieli (TCh)	Constituie diminuări ale beneficiilor economice înregistrate pe parcursul perioadei contabile sub formă de ieșiri sau scăderi ale valorii activelor ori creșteri ale

		datoriilor, care se concretizează în reduceri ale capitalurilor proprii, altele decât cele rezultate din distribuirea acestora către acționari.
7.	Rezultat net (RN)	Pierderea aferentă exercițiului financiar sau profitul rămas de repartizat pentru dividende.

Ipoteza alternativă pentru cercetare este :

H_{1.IC5}. Valoarea indicatorului Total Active nu a fost semnificativ afectat de retratare, conform prevederilor Standardelor Internaționale de Raportare Financiară.

H_{1.IC6}. Valoarea indicatorului Total Datorii nu a fost semnificativ afectat de retratare, conform prevederilor Standardelor Internaționale de Raportare Financiară.

H_{1.IC7}. Valoarea indicatorului Capital propriu nu a fost semnificativ afectat de retratare, conform prevederilor Standardelor Internaționale de Raportare Financiară.

H_{1.IC8}. Valoarea indicatorului Cifră de afaceri nu a fost semnificativ afectat de retratare, conform prevederilor Standardelor Internaționale de Raportare Financiară.

H_{1.IC9}. Valoarea indicatorului Total venituri nu a fost semnificativ afectat de retratare, conform prevederilor Standardelor Internaționale de Raportare Financiară.

H_{1.IC10}. Valoarea indicatorului Total cheltuieli nu a fost semnificativ afectat de retratare, conform prevederilor Standardelor Internaționale de Raportare Financiară.

H_{1.IC11}. Valoarea indicatorului Rezultat net nu a fost semnificativ afectat de retratare, conform prevederilor Standardelor Internaționale de Raportare Financiară.

Pentru Testul Wilcoxon, am stabilit:

Ipoteza nulă de cercetare **H_{0W2}**: **Nu există diferențe semnificative între valorile analizate.**

Și ipoteza alternativă **H_{1W2}**: **Există diferențe semnificative între valorile analizate.**

Pentru a calcula dacă între valorile obținute conform normelor naționale și retratării informațiilor contabile aferente anului 2011 există diferențe, și cu scopul de a analiza dacă și care sunt aceste diferențe înregistrate valoric dintre datele din situațiile financiare obținute sub RAS și cele obținute sub IFRS, am calculat raportul dintre indicatorii obținuți din rapoartele inițiale (2011 RAS) și cei retratați (2011 IFRS), folosind formula Indexului de comparabilitate și Testul Wilcoxon.

Influența implementării IAS/ IFRS asupra indicelui Total active

14,28 % din valorile analizate aparțin zonei de conservatorism, iar 10,71% aparțin zonei de optimism. Valoarea majoritară este deținută de zona de neutralitate, cu 75% din totalul eșantionului.

Astfel, se confirmă **H_{1,IC5}**. *Valoarea indicatorului Total Active nu a fost semnificativ afectat de retratare, conform prevederilor Standardelor Internaționale de Raportare Financiară.*

Pentru verificarea informației obținute, am procedat și la efectuarea Testului Wilcoxon.

Concluzii:

- Valoarea mediană a indicatorului Gray pentru Total Active confirmă ipoteza alternativă de cercetare, în sensul că aceasta este inclusă în intervalul [0,95, 1,05], având valoarea de 1,0013.
- Numărul de companii care aparțin zonei de neutralitate măsurată prin indicatorul Total Active este majoritar, reprezentând 75% din total eșantion.
- Pentru verificare și confirmare, am efectuat Testul Wilcoxon la 5% nivel de semnificație pentru test bilateral, ale cărui rezultat a confirmat Ipoteza nulă de cercetare.
- Cumulând rezultatele Gray cu Wilcoxon, putem spune că în ceea ce privește indicatorul Total Active, companiile analizate nu au simțit per total o variație semnificativă odată cu retratarea informațiilor financiar– contabile de la valorile obținute sub referențialul național la valorile conform IAS/ IFRS.

Influența implementării IAS/ IFRS asupra indicelui Total datorii

Valoarea mediană a indicelui de comparabilitate este cuprinsă în intervalul [0,95, 1,05], cu tendințe spre valoarea minimă a intervalului, astfel putem concluziona că mediana Indicelui de comparabilitate pentru indicatorul Total datorii aparține intervalului [0,95, 1,05]. 57,14% din companiile analizate au indicele Gray aferent Total datorii în zona de neutralitate. 42,86% din companii aparțin zonei de conservatorism. Nu există valori pentru zona de optimism.

Astfel, se confirmă **H_{1,IC6}**. *Valoarea indicatorului Total Datorii nu a fost semnificativ afectat de retratare, conform prevederilor Standardelor Internaționale de Raportare Financiară.*

Pentru verificarea informației obținute, am procedat și la efectuarea Testului Wilcoxon.

Concluzii:

- Valoarea mediană a indicatoului Gray pentru Total datorii confirmă ipoteza alternativă de cercetare, în sensul că aceasta este inclusă în intervalul [0,95, 1,05], având valoarea de 0,9756.

– Numărul companiilor care se regăsesc în zona de neutralitate conform Gray este de 16 (57,14%).

– Pentru verificare și confirmare, am efectuat Testul Wilcoxon la 5% nivel de semnificație pentru test bilateral, ale cărui rezultat a confirmat ipoteza alternativă de cercetare.

– Cumulând rezultatele Gray cu Wilcoxon, putem spune că în ceea ce privește indicatorul Total datorii, companiile analizate au simțit o variație odată cu retratarea informațiilor financiar– contabile de la valorile obținute sub referențialul național la valorile conform IAS/ IFRS, însă nu una semnificativă.

Influența implementării IAS/ IFRS asupra indicelui de Capital Propriu

Valoarea mediană a indicelui de comparabilitate este cuprinsă în intervalul [0,95, 1,05], astfel putem concluziona că mediana Indicelui de comparabilitate pentru indicatorul Capital Propriu aparține intervalului [0,95, 1,05]. Indicele Gray caracterizat prin neutralitate reprezintă 46,43% din valoarea totală a eșantionului. Zona de conservatorism are în component 5 entități (17,85%), iar în zona de optimism regăsim 35,72% din totalul eșantionului.

Astfel, se confirmă $H_{1,IC7}$. *Valoarea indicatorului Capital propriu nu a fost semnificativ afectat de retratare, conform prevederilor Standardelor Internaționale de Raportare Financiară.*

Numărul de companii care au valoarea indicelui de comparabilitate abătut spre stânga sau spre dreapta față de zona de neutralitate îl excede pe cel al companiilor aparținând intervalului [0,95, 1,05]. 15 companii nu sunt incluse în zona de neutralitate conform interpretării lui Gray, astfel se impune efectuarea Testului Wilcoxon.

Concluzii:

–Valoarea mediană a indicatorului Capital Propriu confirmă ipoteza alternativă de cercetare, în sensul că aceasta este inclusă în intervalul [0,95, 1,05], având valoarea de 1,0096.

–Întrucât numărul de companii care aparțin zonei de neutralitate conform Indicelui de comparabilitate nu este majoritar, nu putem spune că este o valoare reprezentativă pentru a putea trage concluzii cu privire la efectele retratării indicatorului;

–În urma analizei Wilcoxon, la 5% nivel de semnificație pentru test bilateral, se confirmă ipoteza nulă de cercetare, respectiv că nu există diferențe semnificative între cele 2 valori analizate.

–Cumulând rezultatele Gray cu Wilcoxon, putem spune că în ceea ce privește indicatorul Capital Propriu, companiile analizate nu au simțit o variație semnificativă odată cu retratarea

informațiilor financiar– contabile de la valorile obținute sub referențialul național la valorile conform IAS/ IFRS.

Influența implementării IAS/ IFRS asupra indicelui Cifra de afaceri

Valoarea mediană a indicelui de comparabilitate este cuprinsă în intervalul [0,95, 1,05], astfel putem concluziona că mediana Indicelui de comparabilitate pentru indicatorul Cifra de afaceri aparține intervalului [0,95, 1,05]. Indicele de comparabilitate caracterizat prin neutralitate însumează 26 de companii (92,85%) din eșantionul total. Zona de optimism reprezintă 7,15% din valoarea eșantionului.

Astfel, se confirmă ***H_{1,IC8}***. *Valoarea indicatorului Cifra de afaceri nu a fost semnificativ afectat de retratare, conform prevederilor Standardelor Internaționale de Raportare Financiară.*

Pentru verificarea informației obținute, am procedat și la efectuarea Testului Wilcoxon.

Concluzii:

- Valoarea mediană a indicelui de comparabilitate pentru Cifra de afaceri confirmă ipoteza alternativă de cercetare, în sensul că aceasta este inclusă în intervalul [0,95, 1,05], având valoarea de 1,0001.
- Numărul de companii care aparțin zonei de neutralitate măsurată prin indicatorul Cifra de afaceri este majoritar, reprezentând 26 de entități.
- Pentru verificare și confirmare, am efectuat Testul Wilcoxon la 5% nivel de semnificație pentru test bilateral, ale cărui rezultat a confirmat Ipoteza nulă de cercetare.
- Cumulând rezultatele Gray cu Wilcoxon, putem spune că în ceea ce privește indicatorul Cifra de afaceri, companiile analizate nu au simțit per total o variație semnificativă odată cu retratarea informațiilor financiar– contabile de la valorile obținute sub referențialul național la valorile conform IAS/ IFRS.

Influența implementării IAS/ IFRS asupra indicelui Total venituri

Valoarea mediană a indicelui de comparabilitate este cuprinsă în intervalul [0,95, 1,05], astfel putem concluziona că mediana Indicelui de comparabilitate pentru indicatorul Total Venituri aparține intervalului [0,95, 1,05]. 28,57 % din valorile analizate aparțin zonei de conservatorism sau optimism, iar 71,42% aparțin zonei de neutralitate.

Astfel, se confirmă ***H_{1,IC9}***. *Valoarea indicatorului Total venituri nu a fost semnificativ afectat de retratare, conform prevederilor Standardelor Internaționale de Raportare Financiară.*

Pentru verificarea informației obținute, am procedat și la efectuarea Testului Wilcoxon.

Concluzii:

- Valoarea mediană a indicelui de comparabilitate pentru Total venituri confirmă ipoteza alternativă de cercetare, în sensul că aceasta este inclusă în intervalul [0,95, 1,05], având valoarea de 1,0065.
- Numărul de companii care aparțin zonei de neutralitate măsurată prin indicatorul Total venituri este semnificativ, reprezentând 20 de companii din valoarea totală a eșantionului.
- Pentru verificare și confirmare, am efectuat Testul Wilcoxon la 5% nivel de semnificație pentru test bilateral, ale cărui rezultat a confirmat Ipoteza nulă de cercetare.
- Cumulând rezultatele Gray cu Wilcoxon, putem spune că în ceea ce privește indicatorul Total venituri, companiile analizate nu au simțit per total o variație semnificativă odată cu retratarea informațiilor financiar– contabile de la valorile obținute sub referențialul național la valorile conform IAS/ IFRS.

Influența implementării IAS/ IFRS asupra indicelui Total cheltuieli

Valoarea mediană a indicelui de comparabilitate este cuprinsă în intervalul [0,95, 1,05], astfel putem concluziona că mediana Indicelui de comparabilitate pentru indicatorul Total cheltuieli aparține intervalului [0,95, 1,05]. 71,43% din valorile analizate aparțin zonei de neutralitate.

Astfel, se confirmă *H_{1,IC10}*. *Valoarea indicatorului Total cheltuieli nu a fost semnificativ afectat de retratare, conform prevederilor Standardelor Internaționale de Raportare Financiară.*

Pentru verificarea informației obținute, am procedat și la efectuarea Testului Wilcoxon.

Concluzii:

- Valoarea mediană a indicatorului Cheltuieli totale confirmă ipoteza alternativă de cercetare, în sensul că aceasta este inclusă în intervalul [0,95, 1,05], având valoarea de 1,0102.
- Numărul companiilor care se regăsesc în zona de neutralitate conform Gray este de 20, reprezentând 71,43% din totalul eșantionului;
- În urma analizei Wilcoxon, la 5% nivel de semnificație pentru test bilateral, se confirmă ipoteza nulă de cercetare, respectiv că există diferențe între cele 2 valori analizate.
- Cumulând rezultatele Gray cu Wilcoxon, putem spune că în ceea ce privește indicatorul Cheltuielile Totale, companiile analizate nu au simțit o variație semnificativă odată cu retratarea informațiilor financiar– contabile de la valorile obținute sub referențialul național la

valorile conform IAS/ IFRS.

Influența implementării IAS/ IFRS asupra indicelui Rezultat net

Valoarea mediană a indicelui de comparabilitate este cuprinsă în intervalul [0,95, 1,05], astfel putem concluziona că mediana Indicelui de comparabilitate pentru indicatorul Rezultat net aparține intervalului [0,95, 1,05].

Astfel se confirmă *H_{1,ICII}*. *Valoarea indicatorului Rezultat net nu a fost semnificativ afectat de retratare, conform prevederilor Standardelor Internaționale de Raportare Financiară.*

Pentru verificarea informației obținute, am procedat și la efectuarea Testului Wilcoxon.

Concluzii:

–Valoarea mediană a indicatorului Gray pentru Rezultatul net confirmă ipoteza alternativă de cercetare, în sensul că aceasta este inclusă în intervalul [0,95, 1,05], având valoarea de 1,0086.

–Numărul de companii care aparțin zonei de neutralitate măsurată prin indicatorul Rezultat net este semnificativ, reprezentând 50% din total eșantion.

–Pentru verificare și confirmare, am efectuat Testul Wilcoxon la 5% nivel de semnificație pentru test bilateral, ale cărui rezultat a confirmat Ipoteza nulă de cercetare.

–Cumulând rezultatele Gray cu Wilcoxon, putem spune că în ceea ce privește indicatorul Rezultat net, companiile analizate nu au simțit per total o variație semnificativă odată cu retratarea informațiilor financiar– contabile de la valorile obținute sub referențialul național la valorile conform IAS/ IFRS.

III. Pentru această parte a studiului practic, scopul a fost de a analiza în profunzime implicațiile pre care companiile le-au simțit odată cu implementarea normelor internaționale IAS/ IFRS.

Folosind ca și surse de date raportările acestora, declarațiile de conformitate și informațiile financiar– contabile, am cuantificat pe de o parte valoarea medianei indicelui de comparabilitate obținut pe fiecare entitate în parte și am identificat sursele de variație ale acestuia (tratamentele diferite, reclasificări, apariția conturilor noi).

Aferent indicelui de comparabilitate, am exprimat ipoteză nulă de cercetare după cu urmează:

H_{0,IC12}: *Valoarea indicelui de comparabilitate pentru populația statistică aleasă nu este caracterizată prin neutralitate, conform interpretării indicelui lui Gray.*

Și ipoteza alternativă **H_{1,IC.12}**: *Valoarea indicelui de comparabilitate pentru populația statistică aleasă este caracterizată prin neutralitate, conform interpretării indicelui lui Gray.*

Pentru fiecare din cele 28 de companii aparținând eșantionului, am analizat datele din situațiile financiare ale anului încheiat 2011 și ale anului încheiat 2012. Am calculat Indicele de comparabilitate conform formulei propuse și am evidențiat prin grafice variația Indicelui de comparabilitate față de zona de neutralitate.

Pentru fiecare companie am calculat valoarea medianei indicelui de comparabilitate, cu scopul de a confirma sau infirma ipoteza stabilită la începutul secțiunii.

De asemenea, unde au fost înregistrate variații în afara zonei de neutralitate, am analizat cauzele și am încercat să identificăm standardele și politicile folosite, care au determinat aceste variații.

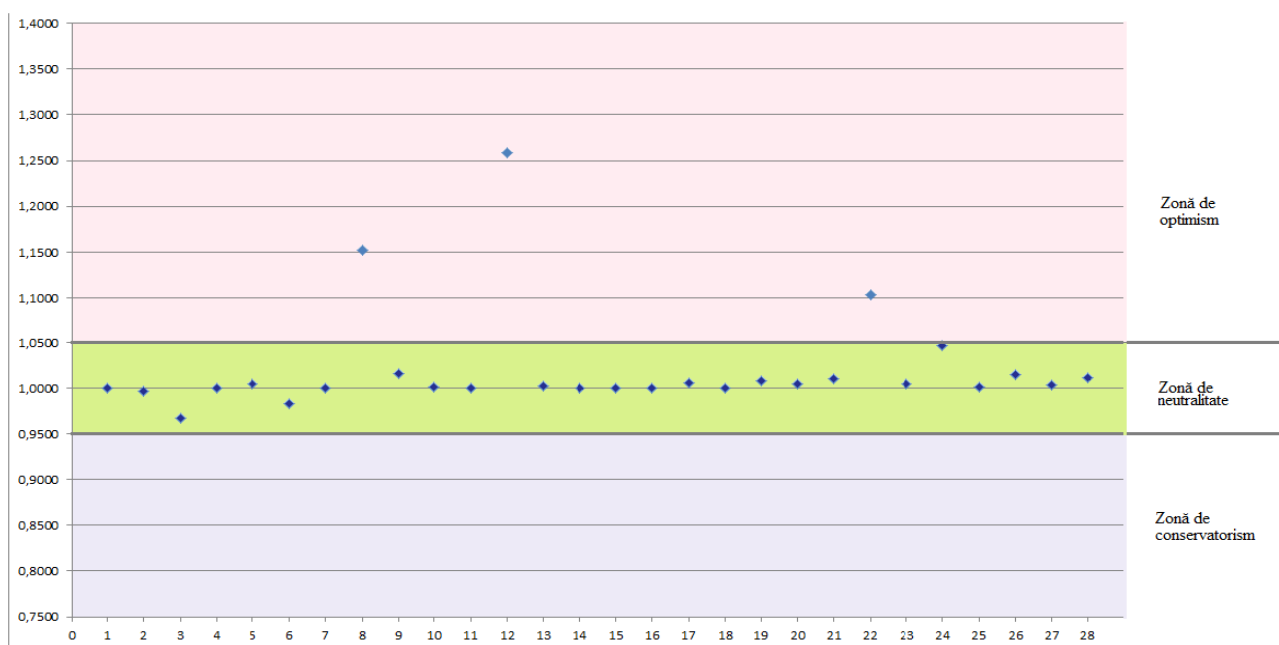
Valorile medianei indicelui de comparabilitate pentru toată populația eșantionului au fost centralizate, iar rezultatele sunt reflectate în tabelul de mai jos:

	Valoarea mediană a indicelui de comparabilitate	IC < 0,95	0,95<IC <1,05	IC >1,05
C1	1 ,0000		X	
C2	0 ,9961		X	
C3	0 ,9677		X	
C4	1 ,0000		X	
C5	1 ,0048		X	
C6	0 ,9834		X	
C7	1 ,0000		X	
C8	1 ,1520			X
C9	1 ,0161		X	
C10	1 ,0017		X	
C11	0 ,9996		X	
C12	1 ,2588			X
C13	1 ,0018		X	
C14	1 ,0005		X	
C15	1 ,0002		X	
C16	1 ,0000		X	
C17	1 ,0059		X	
C18	1 ,0000		X	

C19	1 ,0085		X	
C20	1 ,0044		X	
C21	1 ,0098		X	
C22	1 ,1036			X
C23	1 ,0047		X	
C24	1 ,0461		X	
C25	1 ,0016		X	
C26	1 ,0152		X	
C27	1 ,0040		X	
C28	1 ,0112		X	
Frecvență		0	25	3

Tabel 2 Centralizarea indicelui de comparabilitate aferent eșantionului

Sursa: proiecție proprie pe baza datelor prelucrate în Excel

Grafic 1 Valoarea mediană a indicelui de comparabilitate

Sursa: proiecție proprie pe baza datelor prelucrate în Excel

Concluzii parțiale:

Se poate observa că zona predominantă a medianei indicelui de comparabilitate aferent fiecărei companii este zona de neutralitate, astfel putem spune că 25 de companii nu au simțit variații semnificative odată cu implementarea Standardelor Internaționale de Raportare Financiară, iar ca 3 companii au înregistrat efecte semnificative odată cu retratarea informațiilor financiar– contabile în conformitate cu IAS/ IFRS.

Concluzii generale, contribuții proprii și direcții viitoare de cercetare

Teza prezintă demersul științific în ceea ce privește proiecția personală asupra analizei și aprofundării noțiunilor de adoptare/ implementare IAS/ IFRS, atât din punct de vedere teoretic, cât și practic. De aceea, concluziile pot fi desprinse odată din activitatea de cercetare teoretică, și în același timp și desprinse din activitatea de cercetare practică.

Lucrarea a urmărit îndeaproape atingerea tuturor obiectivelor propuse inițial.

Concluzii desprinse din activitatea de cercetare teoretică

Fiecare dintre sistemele contabile analizate în prezenta lucrare are specificul său, fiind apărute la momente diferite, în țări sau regiuni cu tradiții de finanțare distincte și necesități caracteristice, astfel că nu putem spune că un sistem contabil este mai bun decât altul. Odată cu liberalizarea piețelor, cu globalizarea entităților, sporirea tranzacțiilor economice internaționale și cu creșterea mobilității forței de muncă și a companiilor, tendința actuală este una de uniformizare a regulilor de raportare financiară, care să faciliteze accesul la cât mai multe informații utile, relevante și comparabile la nivel multinațional. Necesitatea eliminării tratamentelor distincte dintre companiile care operează în mai multe țări devine tot mai importantă, întrucât se urmărește protecția intereselor creditorilor.

Urmărind toate demersurile care au loc la nivel mondial: adoptarea normelor internaționale de către din ce în ce mai multe jurisdicții, încercările de convergență a US-GAAP cu reglementările IASB și permanenta îmbunătățire și adaptare a normelor contabile internaționale la problemele des întâlnite în practică, putem previziona pe viitor existența unor norme internaționale aplicabile la nivel mondial.

Contabilitatea românească nu a putut să rămână pasivă la provocările la care este expusă contabilitatea în prezent pe plan internațional, și prin aderarea la soluțiile propuse de normele contabile internaționale, s-a încercat o rezolvare a problemelor privind atragerea investitorilor, costurile cu raportările financiare și existența informațiilor greu comparabile.

Sistemul contabil românesc se caracterizează prin existența cerințelor de raportare financiară diferențiată, în funcție de forma de proprietate, importanța economică și socială, numărul și diversitatea utilizatorilor informațiilor sau de criteriile de mărime ale entităților, stabilite de legislație.

În funcție de mărime, necesitate unei raportări diferențiate a apărut datorită dezvoltării economiei naționale și astfel a existenței unui număr mare de entități, cu nevoi de finanțare diferite, cu nivele de transparență distincte sau cu posibilități diferite de suportare a costurilor.

Dacă pentru o companie mică, o raportare financiară cu numeroase cerințe nu numai că nu-i folosește, dar îi și generează costuri inutile, unei companii mari, care se dorește a fi transparentă, deschisă spre noi investitori, raportarea financiară îi poate servi drept carte de vizită și modalitate de prezentare și promovare a performanțelor financiare.

Entitățile românești mici, care nu sunt vizibile pe piața investitorilor și se finanțează cu precădere cu ajutorul împrumuturilor bancare sau a disponibilităților aduse de asociați, sunt exceptate de la a întocmi raportări financiare complexe, iar cerințele privind raportarea simplificată¹⁶ au fost construite pentru a satisface nevoile generale de informații ale utilizatorilor, pentru a avea o relevanță economică și socială, dar în special pentru a exista mai multe beneficii decât costuri implicate.

La nivel mondial, se observă o încercare de introducere a standardelor internaționale de raportare financiară emise de IASB (IFRS pentru IMM-uri) și în cadrul raportărilor entităților mici și mijlocii. Deocamdată, la nivel european, această normă nu se aplică.

În ceea ce privește companiile mari, de interes public, din analiza demersurilor spre standardizare conform IAS/ IFRS care au fost întreprinse în România, putem spune că, în special în ultimii ani, acestea au devenit aliniate din punct de vedere al reglementărilor privind raportarea financiară cu entitățile europene și internaționale. Testul referitor la implementarea IAS/ IFRS cu ajutorul companiilor pilot, adoptarea standardelor internaționale de raportare financiară pentru conturile consolidate și toate celelalte demersurile legislative pentru adoptarea unui cadru de raportare financiară care să poată fi comparabil cu cel al altor țări, au culminat cu cerințele de adoptare a IAS/ IFRS și la nivelul situațiilor financiare anuale individuale.

Cu toate acestea, trebuie să vedem și dincolo de beneficiile pe care le prezintă legislația, rezultatele unor articole de cercetare sau schimbările pozitive pe care le-au simțit anumite categorii de stakeholderi. Procesul de adoptare a reglementărilor contabile internaționale aplicate de țările europene se aseamănă într-o anumită măsură cu procesul de adoptare a monedei unice europene (în ambele cazuri s-a dori crearea unui teren uniform, însă au existat dezavantaje precum: costuri materiale legate de tranziție, costul și necesitatea training-urilor și a perfecționării profesioniștilor sau costuri privind ajustările monetare).

¹⁶ Față de raportarea companiilor mari, listate la bursa.

Odată cu implementarea normelor contabile internaționale, sistemul contabil românesc a suferit anumite schimbări, pe care nu le putem cuantifica drept benefice sau negative, însă care cu siguranță că au modificat mediul contabil național¹⁷.

Standardele internaționale de raportare financiară se axează foarte mult pe investitori (acesta este și unul din motivele adoptării la nivel internațional, facilitatea obținerii finanțărilor externe prin investiții) și li se adresează cu precădere acestora. Din acest punct de vedere, reglementările naționale sunt mai prudente și urmăresc prin prezentarea informațiilor mai degrabă protejarea asociaților și a creditorilor.

Ideea de a avea un singur set de standarde de raportare financiară la nivel internațional poate fi atrăgător, întrucât acesta conduce la investiții internaționale, informații comparabile și tranzacții transfrontaliere, care sunt măsurate prin norme transparente și de încredere. Un alt beneficiu se referă la diminuarea costurilor, atât din punct de vedere al eliminării cerințelor de întocmire a 2 rânduri de situații financiare, cât și din punct de vedere al costurilor implicate în evaluarea performanțelor unei companii din altă zonă geografică atunci când se fundamentează o decizie de investire.

Pe de altă parte, trebuie să avem în vedere și celelalte motive pentru care se urmărește o standardizare a raportării financiare. Considerăm că uniformitatea reglementărilor contabile crează, la nivel mondial, un mediu propice doar unor anumite categorii de entități. Companiile multinaționale cotate, cu putere financiară superioară, beneficiază mult mai mult de acest proces de standardizare a reglementărilor contabile, față de o companie din România care, deși cotată, operează doar la nivel național. Putem motiva această afirmație prin faptul că o companie care prezintă situațiile financiare anuale în conformitate cu IAS/ IFRS este mult mai atrăgătoare și posibilă de a fi preluată de o multinațională, decât o companie a căror situații financiare nu sunt facil de înțeles și de interpretat.

Pentru mediul economico– financiar din România, adoptarea de către companiile cotate a standardelor internaționale de contabilitate a fost un pas important către deschiderea de noi oportunități de finanțare și de atrageri de investiții¹⁸, prin crearea unui limbaj contabil și de raportare comun mai multor țări.

În lumina apariției O.M.F.P. 1802/2014, se observă că și companiile nelistate se aliniază încet cerințelor de raportare internațională, prin preluarea unor definiții, politici și tratamente contabile din referențialul internațional.

¹⁷ Acest lucru se poate spune despre toate țările care au adoptat IAS/ IFRS pentru situațiile financiare individuale sau pentru cele consolidate.

¹⁸ Adoptarea IAS/ IFRS a făcut companiile din România mai atractive și din punct de vedere al posibilității de a fi preluate/ absorbite sau de a fuziona cu alte companii mari.

Tranziția de la reglementările naționale la cele internaționale (pentru firmele cotate) și de la reglementările mai conservatoare la cele aliniate cu Directiva 2013/34/UE a Parlamentului European și a Consiliului (pentru firmele necotate) nu pot decât să ofere certificarea că situațiile financiare anuale prezintă informații calitative, indispensabile diferitelor categorii de utilizatori.

În analiza principalelor standarde privind politicile contabile și privind prezentarea situațiilor financiare individuale aplicabile companiilor ale căror valori mobiliare sunt admise spre tranzacționare pe o piață reglementată, am observat că accentul cade pe 2 noțiuni: valoarea justă și utilizatorii de situații financiare. Acolo unde a fost cazul, am evidențiat care sunt modificările sau îmbunătățirile aduse și diferențele dintre vechea reglementare O.M.F.P. 3055/ 2009 și prevederile normelor internaționale, cu scopul de a pregăti baza teoretică pentru partea practică a tezei.

Conform standardelor internaționale de raportare financiară, obiectivul principal al situațiilor financiare este acela de a oferi informații calitative, oportune și corecte categoriilor de stakeholderi interesați. Însă un obiectiv secundar, care poate fi considerat la fel de important, este reprezentat de principiul prevalenței economicului asupra juridicului. Acest principiu presupune evaluarea activelor și a pasivelor¹⁹ companiei la valoarea justă.

Conform definiției IFRS, valoarea justă reprezintă *„suma la care poate fi tranzacționat un activ sau decontată o datorie, între părți interesate și în cunoștință de cauză, în cadrul unei tranzacții desfășurate în condiții obiective.”* (paragraf 6, IAS 2)

Valoarea justă se bazează pe faptul că valorile înregistrate în bilanț reflectă valoarea lor de schimb, și astfel se elimină valorile care nu mai corespund cu realitatea.

Dacă referențialul românesc, cu influențe franceze, a tins spre prezentarea informațiilor preponderent pentru scopuri macroeconomice, cadrul contabil conceptual al IASB aduce în discuție o gamă diversificată de utilizatori (investitorii prezenți și potențiali, personalul angajat, creditorii, furnizorii și alți creditori comerciali, clienții, guvernul și instituțiile sale, publicul) care folosesc situațiile financiare în vederea satisfacerii diverselor necesități de informare. Astfel, informația contabilă trebuie cu prioritate să permită evaluarea capacității întreprinderii de a genera fluxuri de trezorerie și deci să servească nevoilor de informare ale acționarilor, care sunt preocupați în mod esențial de determinarea valorii companiei.

¹⁹ De asemenea și evaluarea veniturilor și a cheltuielilor tot la valoarea justă. IAS 18– *Venituri* impune ca veniturile să fie evaluate la valoarea justă a contraprestației primite sau de primit, luând în considerare valoarea oricărei reduceri comerciale și de volum acordate de entitate.

Comunicarea financiară reprezintă metoda prin care companiile își prezintă situația financiară și performanțele economice obținute și este principala modalitate de a atrage finanțare externă.

Informațiile comunicate prin intermediul situațiilor financiare stau la baza principalelor decizii pe care stakeholderii le pot lua în legătură cu entitatea economică. În special în companiile listate la bursă, informațiile trebuie să îmbunătățească comparabilitatea și să reducă asimetria.

Concluzii desprinse din activitatea de cercetare practică

Prin analiza practică întreprinsă, am încercat să cuantificăm cu ajutorul indicelui de comparabilitate și ale funcției Descriptive statistics efectele statice, aferente anului retrat 2011, iar cu ajutorul ipotezelor statistice, analiza în dinamică a valorilor din raportările financiare, atât înainte de data adopției obligatorii a IFRS-urilor, cât și după această dată.

La fel ca și concluziile altor cercetători, putem spune că standardele internaționale de raportare financiară nu au avut un efect semnificativ din punct de vedere al valorilor indicatorilor prezentați în situațiile financiare. Evident că orice schimbare presupune existența unor consecințe, iar prevederea legislativă de implementare în România a normelor contabile internaționale la nivelul situațiilor financiare anuale individuale a cauzat efecte asupra tuturor categoriilor de stakeholderi. O cuantificare a tuturor acestor efecte este imposibil de realizat, în special din cauza caracterului subiectiv al interpretării unora dintre efecte.

Din cercetarea predominant comparativă pe care am întreprins-o, putem sintetiza concluziile celor 3 subcapitole:

– Modelul statistic folosit nu a înregistrat variații semnificative care să genereze o fluctuație a liniarității datelor pentru cele 2 perioade de timp luate în calcul. Altfel spus, pe întreaga perioadă de analiză (anii 2010 și 2011 = pre-adopție și anii 2012, 2013 și 2014 = post-adopție) nu există diferențe semnificative din punct de vedere static pentru indicatorii observați.

– Valoarea mediană a indicatorilor analizați pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2011 aparține intervalului [0,95, 1,05]. Rezultatele analizei au fost fundamentate cu ajutorul indicelui de comparabilitate și verificate cu ajutorul Testului Wilcoxon, iar concluzia generală a subcapitolului este că entitățile analizate nu au simțit o variație semnificativă în ceea ce privește indicatorii financiari odată cu retratarea informațiilor contabile de la valorile obținute conform referențialul național la valorile conform IAS/ IFRS. Valoarea medianei pentru toți cei 4 indicatori utilizați a fost în intervalul de neutralitate, astfel

putem spune că între reglementările naționale și cele internaționale nu au fost găsite diferențe majore de valoare, care să afecteze comparabilitatea informațiilor.

– În ceea ce privește valorile contabile, din centralizarea sumelor aferente întregului eșantion de companii, putem observa că referențialul național este mai conservativ decât referențialul internațional, prezentând o valoare mai mică a activelor totale și de asemenea valoarea datoriilor totale prezentate în situațiile financiare tratate conform normelor naționale scade față de valoarea datoriilor retratate conform IAS/ IFRS. Valorile contabile cumulate ale capitalului propriu, cifrei de afaceri, veniturilor totale și cheltuielilor totale înregistrează scăderi odată cu retratarea datelor conform prevederilor IAS/ IFRS față de valorile prezentate conform reglementărilor naționale.

– Valoarea mediană a indicatorului Gray pentru cei 7 indicatori contabili analizați confirmă ipoteza alternativă de cercetare, în sensul că este inclusă în intervalul [0,95, 1,05]. Pentru verificarea și confirmarea rezultatelor, am efectuat Testul Wilcoxon la 5% nivel de semnificație pentru test bilateral, ale cărui rezultate au confirmat concluziile desprinse cu ajutorul indicelui de comparabilitate. Cumulând rezultatele testelor efectuate, putem spune că în ceea ce privește indicatorii contabili analizați, companiile nu au simțit per total o variație semnificativă odată cu retratarea informațiilor financiar– contabile de la valorile obținute sub referențialul național la valorile conform IAS/ IFRS.

În ceea ce privește analiza în detaliu a fiecărui element din eșantion, principala modificare la nivel de indice de comparabilitate a fost observată la Capitalul propriu, ajustarea având loc în cadrul capitalului social ca urmare a aplicării IAS 29 – *Raportarea financiară în economiile hiperinflaționiste* sau ca urmare a reevaluărilor la valoarea justă. Reclasificarea activelor corporale și derecunoașterea unor active din categoria stocurilor au fost alte elemente des întâlnite care au generat variații ale indicelui Gray. Datoriile au fost influențate de înregistrarea datoriei privind impozitul pe profit amânat conform IAS 12– *Impozitul pe profit*. Per total, 25 din cele 28 de companii analizate au obținut o valoare mediană a indicelui de comparabilitate aparținând zonei de neutralitate, astfel că putem concluziona că marea majoritate a entităților studiate nu au fost afectate din punct de vedere al adoptării standardelor internaționale de contabilitate și de întocmirea situațiilor financiare conform referențialului IAS/ IFRS.

Contribuții proprii

În lucrarea de față ne-am concentrat asupra impactului pe care standardele internaționale de contabilitate IAS/ IFRS le-au avut asupra populației din eșantionul de firme listate la bursa de valori. Fără a avea pretenția că am acoperit în întregime efectele, problemele și drumul parcurs în adoptarea referențialului internațional, considerăm că este un bun punct de plecare în studiul mai aprofundat al internaționalizării contabilității în lume și în special a raportărilor financiare din România.

În primul capitol am definit conceptele de sisteme contabile și am analizat criteriile care au generat și care influențează sistemele contabile la nivel mondial. De asemenea, am identificat diverse abordări și clasificări ale sistemelor contabile existente.

Având în vedere clasificarea acestora, am efectuat câte o scurtă prezentare a modelelor contabile continental– francez, anglo– saxon și cel al USA, de unde am putut identifica elemente caracteristici ale sistemului contabil din România. În cadrul aceluiași capitol am tratat cadrul contabil conceptual IAS/ IFRS, din punct de vedere al procesului de convergență și din punct de vedere al procesului de formare a standardelor.

În finalul capitolului, am centralizat cei mai importanți factori care au determinat diferențele între sistemele contabile.

În capitolul 2 am analizat sistemul contabil național, din prisma mărimii companiilor la care se referă. Am întreprins o scurtă incursiune în ceea ce privește principalele categorii de entități economice existente la nivelul României.

Ținând cont de prevederile legale referitoare la situațiile financiare anuale, am realizat o cercetare teoretică privind demersurile legislative și direcțiile de convergență la IAS/IFRS întreprinse în România, de asemenea, am conceput o schemă de prezentare a procesului legislativ care a avut ca obiect raportările anuale individuale.

Capitolul 3 a fost destinat analizei Standardelor Internaționale de Raportare Financiară privind politicile și procedurile contabile, unde am încercat să identificăm noutățile aduse de acestea și de asemenea să raportăm prevederile standardelor în legislația națională existentă. De asemenea, am realizat o abordare critică a fiecărui standard ales.

În capitolul 4 al tezei am determinat importanța și am încercat să explicăm necesitatea existenței unui proces de comunicare/ divulgare a informațiilor prevăzute în situațiile financiare, în special în cadrul companiilor ale căror valori mobiliare sunt admise spre tranzacționare pe o piață reglementată. Tot în cadrul acestui capitol am identificat anumite aspecte specifice privind situațiile financiare anuale întocmite conform IAS/ IFRS și am determinat caracteristicile calitative și cantitative specifice pentru indicatorii prezenți în

raportările anuale. Am propus spre analiză 2 indicatori care nu sunt prevăzuți în standardele internaționale și nici în reglementările naționale, dar care sunt importanți în ceea ce privește prezentarea informațiilor din situațiile financiare.

Contribuția proprie cu importanța cea mai mare se regăsește în Capitolul 5 al tezei, unde, plecând de la un concept general și ajungând la unul specific, am realizat analize aprofundate în ceea ce privește efectele simțite de companiile din eșantion cu privire la implementarea normelor contabile internaționale.

Am efectuat o recenzie a literaturii de specialitate cu privire la efectele simțite de companii odată cu aplicarea standardelor internaționale de contabilitate.

Am analizat cu ajutorul Indicelui de comparabilitate indicatorii financiari, indicatorii contabili și rezultatele individuale pe fiecare element al eșantionului din perspectiva valorilor obținute sub cele 2 referențiale contabile. Se poate vedea din rezecția literaturii că, cel puțin în România, aceasta abordare nu a fost foarte studiată. Cu ajutorul analizei bivariante am confirmat sau susținut informațiile obținute inițial.

Am prezentat per total indicatori financiari și indicatori contabili influența IAS/ IFRS din perspectiva tratamentelor contabile, apoi am procedat la o analiză în profunzime a fiecărei companii parte a eșantionului și am evidențiat efectele ce au fost simțite odată cu retratarea informațiilor.

Posibilele limite ale cercetării pe care am întreprins-o pot fi teoretice sau empirice. Una din cele mai întâlnite limite la nivel internațional o reprezintă disponibilitatea datelor și astfel mărimea eșantionului. În ceea ce privește procesul de colectare a informațiilor, deși au fost folosite proceduri consecvente, măsurarea și interpretarea datelor implică întotdeauna un grad de subiectivitate. Acest lucru poate împiedica replicarea studiului de către alți cercetători.

Considerăm că aplicarea studiului pe o singură țară este oportună, întrucât astfel cercetarea se concentrează pe recunoașterea și tratarea specificului țării respective.

Direcții viitoare de cercetare

Normele contabile internaționale reprezintă o temă permanent actuală²⁰, întrucât necesitatea cunoașterii standardelor de raportare financiară este acută, dacă urmărim ultimele

²⁰ Mai mult decât o temă de actualitate, putem spune că este o temă de viitor, întrucât apar tot mai multe provocări în ceea ce privește normalizarea contabilității și adoptarea standardelor internaționale de raportare financiară la nivel mondial.

În mediul economic al României, putem identifica 2 momente trecute (anul 2006 și anul 2012) și un moment viitor (anul 2016 cu prevederile referitoare la aplicarea IAS/ IFRS) care pot demonstra cu ușurință importanță și relevanța standardelor internaționale de raportare financiară.

tendințe la nivel internațional, dar mai ales la nivel național. În anul 2015, se observă o tendință (ba chiar o presiune) din ce în ce mai mare de internaționalizare a contabilității românești, în sensul demersurilor pe care statul le întreprinde în adoptarea Standardelor IAS/IFRS și pentru alte companii/ entități din România.

O.M.F.P. nr. 666/ 2015 privind aplicarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară de către unele entități cu capital de stat este unul din cele mai noi acte normative în momentul de față care prescrie aplicarea IFRS pentru mai multe societăți cu capital de stat. Emiterea acestui act nu poate să nu ne ducă cu gândul la anul 1999, când, pentru a pregăti intrarea României în Uniunea Europeană, Ministerul de Finanțe a selectat 12 companii pilot care să aplice standardele internaționale.

Ca și în cazul aceluși experiment, normativul românesc a luat în calcul recomandările Băncii Mondiale și pe cele ale FMI, recunoscând totodată amploarea internaționalizării și necesitatea alinierii la practica recomandată de organismele internaționale pentru promovarea transparenței și comparabilității situațiilor financiare întocmite de entitățile de interes public. Motivând și prin prevederile Regulamentului CE nr. 1606/2002 a Parlamentului European și al Consiliului din 19 iulie 2002 privind aplicarea standardelor internaționale de contabilitate²¹, Ministerul Finanțelor Publice a ales să impună aplicarea IAS/IFRS odată cu exercițiile financiare încheiate în 2016 și 2017.

Norma nr. 19/30.10.2015 privind aplicarea Standardelor Internaționale de raportare financiară de către societățile de asigurare, asigurare– reasigurare și de reasigurare emisă de Autoritatea de Supraveghere Financiară reprezintă un alt pas spre convergența totală a sistemului contabil al României spre cel propus de IASB. Norma stabilește baza de întocmire a situațiilor financiare anuale individuale pentru societățile de asigurare, supravegheate de ASF ca fiind cea în conformitate cu Standardele internaționale de raportare financiară.

Pentru o perioadă de 3 ani începând cu situațiile financiare ale anului 2015, aceste societăți aplică concomitent reglementările adoptate la nivel european prin Regulamentul (CE) nr. 1606/2002 al Parlamentului European și al Consiliului din 2002 și prevederile naționale²². Ca și în cazul celorlalte companii care au avut o perioadă de acomodare de pre-

²¹ Prevederile „reglementează modul de aplicare a standarde și lasă statelor membre posibilitatea de a permite sau impune și altor societăți decât cele ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată să își elaboreze situațiile financiare anuale (individuale și/sau consolidate) în conformitate cu IFRS”. (O.M.F.P. 666/2015)

²² Ordinul președintelui Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor nr. 3129/2005 cu modificările și completările ulterioare.

adopție, societățile de asigurare vor prezenta situațiile financiare conform IFRS doar cu scop orientativ.

Ca și posibile viitoare teme de cercetare care să completeze cercetarea prezentă, putem menționa: evaluarea efectelor implementării standardelor internaționale asupra profesioniștilor contabili (care sunt primii în bătaia puștii când au loc modificări contabile), în special de asemenea anvergură; evaluarea efectelor asupra stakeholderilor, din punct de vedere al încrederii în oportunitatea și calitatea informațiilor contabile odată cu implementarea IAS/IFRS sau din punct de vedere al decizie de investire.

Viitoare teme de cercetare care să adapteze studiul prezent la condițiile temporale distincte pot fi întreprinse începând cu anul 2016, pentru companiile și instituțiile prevăzute în O.M.F.P. nr. 666/ 2015 și în Norma nr. 19/30.10.2015.

Lucrarea de față are avantajul de a genera direcții viitoare de cercetare, la nivelul companiilor listate, dar și la nivelul companiilor cu capital de stat. Chiar dacă privită din perspectiva temei generale tratate, lucrarea poate fi considerată „un pește în ocean”, ținând cont de multitudinea articolelor, cercetărilor, studiilor și tezelor care au fost întreprinse pe tema referențialului internațional și a efectelor implementării lor la nivel mondial, teza se poziționează într-o zonă de cercetare permanent actuală la nivel global și își dorește să sublinieze un lucru care este sigur: în condițiile unei piețe unice, cu o monedă unică, nu mai putem contesta importanța necesității existenței la nivel european a unui sistem de reglementări contabile uniform aplicabile, relevante indiferent de țară, limbă și cultură.

Bibliografie

Cărți de specialitate

1. Andernack, I., (2013). *L'essentiel des IFRS*. Editura Eyrolles, Paris.
2. Antill, N., Lee, K. (2010). *Company valuation under IFRS – Interpreting and forecast accounts using International Financial Reporting Standards*, 2nd Edition, Harriman House, Petersfield.
3. Atrill P. și McLaney E. (2011). *Financial Accounting for Decision Makers*. Pearson Education, Canada.
4. Barden, P., (2005). *GAAP 2005: IFRS reporting in the UK*. Wolters Kluwer, UK Publishing.
5. Barta, P., Modreanu, I., Spirea, N. și Piti, M. (2013). *Raportul Fundației Post-Privatizare privind sectorul IMM din România*, ediția 2013. Fundația Post-Privatizare, disponibil la www.postprivatizare.ro/romana/wp-content/uploads/2013/06/Raport-IMM-2013.pdf.
6. Bogdan V. (2004). *Armonizarea contabilă internațională*. Editura Economică, București.
7. Bucur, I. (2012). *Introducere în contabilitate*. Editura CH Beck, București.
8. Ceriani, G., Frazza, B. (2008). *Raccolta coordinata dei principi contabili internazionali IAS/IFRS e relative interpretazioni SIC/IFRIC*. Editura Aracne, Roma.
9. Choi, F. D. S. Meek, G. K. (2011). *International accounting*, 7th edition. Pearson Education, Inc.
10. Colasse, B. (1993). *Comptabilite generale*. Editura Economica, Paris.
11. Collette, C. Richard, J. (2002). *Comptabilité générale: Les systèmes français et anglo-saxons*. Editura Dunod, Paris.
12. Colmant, B. (2007). *L'image fidèle dans l'ordre comptable belge*. Editura Larcier, Bruxelles.
13. Feleagă, N. (1999). *Sisteme contabile comparate*. Ediția a II-a, vol. I, Editura Economică, București.
14. Galassi, G., Azzali, S. (2005). *La dinamica economica nelle aziende composte pubbliche. Il risparmio di esercizio nel sistema dei valori*, Editura Giuffrè, Università Parma– Ist Ricerche Aziendali Zappa, Parma.
15. Gheorghe, M. și Roșca I. (2004). *Auditul informației contabile în condițiile utilizării sistemelor informatice*. Editura ASE, București.
16. *Ghid de interpretare IAS/ IFRS*, (2005). Editura CECCAR, București.
17. Gipson, G.H., (2000). *Financial Reporting and Analysis: Using Financial Accounting Information*, 8th Edition. South-Western College Pub.
18. Giunta, F., Pisani, M., (2008). *Il bilancio*. Editura Apogeo Education, (collana Idee e strumenti), Milano.
19. Gogonea, R. M., Zaharia, M. (2008). *Econometrie cu aplicații în activitatea de comerț-turism-servicii*. Editura Universitară, București.
20. Grosu, V., (2010). *Perspective și limite în procesul de armonizare financiar– contabilă*. Editura TipoMoldova, Iași.
21. Grosu, V., Hlaciuc, E., Socoliuc, M., (2013). *Noțiuni și expresii financiare*. Colecția Economică, Editura Lumen, Iași.
22. Guida ai Principili Contabili Internazionali, *Immobilizzazioni materiali e leasing*, modulo 3, 2004, Editura Il sole 24 ore, Milano.
23. Harvey, D. Walton, P. (1996). *Differential Reporting – An Analysis (SME Foundation)*. London: The Foundation for Manufacturing and Industry.
24. Hlaciuc E., Dorel M. e al., (2008). *Normalizarea informației contabile în România*, Editura Cartier, Chișinău.
25. Hlaciuc, E., Boghean, F. (coord), Tulvinschi M, Moroșan Gh., Vlad, M., Moroșan Dănilă L., Grigoraș Ichim, C., Chiriță, I., Ciubotariu, M., S., Colbu, I. C. (2012). *Bazele contabilității*, Editura Accent, Cluj Napoca.
26. Hlaciuc, E., Mateș, D., Petriș, R., Cotleț, D., Avram, M., (2008). *Normalizarea informației contabile în România*. Editura Cartier, Chișinău.
27. Horomnea, E. (2008). *Fundamentele științifice ale contabilității. Doctrină. Concepte. Lexicon*. Editura Tipo Moldova, Iași.
28. Hughes, J. (1980). *The Philosophy of Social Research*. Editura Longman, London.

29. Kieso, D. E., Weygandt, J. J., Warfield, T. D. (2004). *Intermediate accounting* – 11th Edition, John Wiley Sons, Inc.
30. KPMG International (2003). *Implementing IFRS: IFRS compared with US GAAP and French GAAP*.
31. Le Manh, A., Maillet, C., (2010). *Le meilleur des normes comptables internationales IAS/IFRS. Expertise comptable - L'essentiel des notions, des entraînements et leurs corrigés*. Editura Foucher, Vanves.
32. Malciu, L. (1998). *Cererea și oferta de informații contabile*, Editura Economică, București.
33. Malcolm Smith, *Research methods in accounting*, 3rd Edition 2015, SAGE Publications Ltd.
34. Marchi, L. –a cura di, (2013). *Contabilità d'impresa e valori di bilancio*. Editura Giappichelli, Torino.
35. Mateș, D., (coord.), (2010). *Contabilitate financiară conformă cu Directiva a IV-a a Comunității Economice Europene*. Editura Gutenberg, Arad.
36. Mateș, D., Hlaciuc, E., Grosu, V., (2009). *La valutazione delle principali voci dell'attivo di bilancio secondo i principi contabili nazionali e internazionali IAS/IFRS*. Monte Università Parma.
37. Mirza, A. A., Orrell, M., Holt, G., (2010). *Wiley IFRS: Practical Implementation Guide and Workbook*, 2nd Edition, John Wiley Sons Publishing.
38. Nandakumar A., Mehta K. J., Ghosh T. P. Alkafaji Y. A. (2010). *International Financial Reporting Standards – Understanding IFRS Fundamentals*. John Wiley Sons, Inc., Hoboken, New Jersey.
39. Nandakumar, A., (2010). *Understanding IFRS fundamentals : international financial reporting standards*. John Wiley Sons, Inc.
40. Nicolescu, O. (2001). *Managementul întreprinderilor mici și mijlocii*. Editura Economică București.
41. Nobes, C., Parker, R. (2008) *Comparative International Accounting*, 10th Edition. Prentice Hall Pearson Education Limited.
42. Obert, R., (2010). *Le petit IFRS 2010*. Editura Dunod, Paris.
43. Palepu, K. G., (2010). *Business analysis and valuation : IFRS edition, text cases*. Cengage Learning Publishing, Boston.
44. Parbonetti, A., (2010). *I principi contabili internazionali*. Editura Carocci, Roma.
45. Pige, B., Paper, X., (2009). *Normes comptables internationales et gouvernance des entreprises. Le sens des normes IFRS*. Editura Editions EMS, Cormelles le Royal.
46. Pisoni, P., Busso, D., Devalle, A. (2007). *Primo bilancio redatto con gli IAS/IFRS. Aspetti normativi, contabili, fiscali, informativi e di controllo*. Editura EGEEA, Milano.
47. Pizzo, M., (2006). *L'adozione degli IAS/IFRS in Italia: fair value*. Editura Giappichelli, Torino.
48. Popa, A. F., Pitulice, I. C., Nichita M., Jianu, I. (2007). *Studii practice privind aplicarea Standardelor Internaționale de Raportare Financiară în România*, Editura Contaplus, Ploiești.
49. Radebaugh, L.H, Gray, S.J, Black, E.L (2006). *International Accounting and Multinational Enterprises*, 6th Edition. John Wiley Sons Inc., disponibil la media.johnwiley.com.au/product_data/excerpt/22/EHEP0005/EHEP000522-2.pdf.
50. Romney, M. B. Steinbart, P. J. (2008). *Accounting information system*, 11th Edition. Prentice Hall Business Publishing.
51. Roscini V., F., Vintia, M. A. (2003). *Fair value per l'applicazione degli IAS*. Editura Il sole 24 ore, Milano.
52. Roscini V., F., Vintia, M. A. (2003). *Fair value rappresentazione contabile e valutazione finanziaria secondo le IAS*. Editura Il sole 24 ore, Milano.
53. Rossi, C., (2007). *Valutazioni di bilancio secondo i principi contabili internazionali*. Editura Isedi, Torino.
54. Sartori, E., (2012). *Bilancio IAS/IFRS e analisi per indici*. Editura Franco Angeli, Milano.
55. Saudagaran, S.M. (2009). *International Accounting: A User Perspective*, 3rd Edition, CCH Publishing, Chicago.
56. Schaltegger, S. și Burritt, R. (2000). *Contemporary Environmental Accounting: Issues, Concepts and Practic*. Greenleaf Publishing Limited, Yorkshire.

57. Spiceland, D.J., Sepe, J.F. și Tomassini, L.A. (2007). *Intermediate Accounting*, 4th Edition. McGraw–Hill.

58. Stice, E.K., Stice, J.K. Skousen F.K. (2010). *Intermediate accounting*, 17th Edition. South Western Cengage Learning.

59. Tarquinio, L., (2003). *Financial derivatives. Fair value e convergenza contabile internazionale*. Editura Giappichelli, Torino.

60. Walter, C., (2010). *Nouvelles normes financières. S'organiser face à la crise*. Editura Springer, New York.

61. Walton, P., (2011). *Executive Guide to IFRS: Content, Costs and Benefits to Business*. 1st Edition. John Wiley Sons, Inc.

62. Walton, P., Ialler, A. și Raffournier, B. (2003). *International Accounting*, 2nd Edition, Cengage Boston, Thompson Learning EMEA.

63. Warren, C. S., Reeve, J. M. Duchac, J. E. (2014). *Corporate Financial Accounting*, 12th Edition. South–Western, Cengage Learning, Boston.

64. Westphalen, M.H., trad. Georgiana Vătăjelu (2008). *Comunicarea externă a firmei*. Editura C.H. Beck, București.

65. Zaiț, D. și Spalanzani, A. (2006). *Cercetarea în economie și management. Repere epistemologice și metodologice*. Editura Economică, București.

66. Zysman, J. (1984). *Governments, Markets, and Growth: Financial Systems and Politics of Industrial Change*. Cornell Studies in Political Economy, Cornell University Press, London.

Teze de doctorat

67. Ajlouni, H., K., (2006). *The financing problems of small and medium-sized manufacturing enterprises in Jordan* (teză de doctorat). Durham University.

68. Alfaraih, M., (2009). *Compliance with international financial reporting standards (IFRS) and the value relevance of accounting information in emerging stock markets : evidence from Kuwait* (teză de doctorat). Queensland University of Technology.

69. Apostol, C. (2009). *Analiza diagnostic a sănătății financiare a întreprinderii pe baza bilanțului* (teză de doctorat). Universitatea Al. I. Cuza Iași.

70. Armășelu, S., G., (2014). *Politici și tratamente contabile privind evaluarea și gestionarea instrumentelor financiare* (rezumat teză de doctorat). Universitatea din Craiova.

71. Benkel, M., (2013). *Comparaison du droit comptable allemand et du droit comptable français* (teză de doctorat). Université Paris IX – Dauphine.

72. Cuzdriorean, D.D. (2011). *Dezvoltări și aprofundări privind relația între contabilitate și fiscalitate* (teză de doctorat). Universitatea Babeș Bolyai Cluj Napoca.

73. Damian, S., (2011). *Evoluția contabilității în perioada de tranziție a economiei românești* (rezumat teză de doctorat). Universitatea Babeș Bolyai Cluj Napoca.

74. Grosu, V. (2009). *Impactul standardelor IAS/IFRS asupra evoluției raportărilor financiare. Studiu empiric la Grupul Telecom Italia* (teză de doctorat). Universitatea de Vest Timișoara.

75. Gupta, R., K., (2012). *Impact on economic activities by adoption of International Financial Reporting Standards by Indian companies* (teză de doctorat). Christ University, Bangalore.

76. Hillard, T., D., (2013). *The effects of adopting IFRS. The Canadian Experience* (teză de doctorat). Georgia State University.

77. Khan, T., (2006). *Financial reporting disclosure on the internet: an international perspective* (teză de doctorat). School of Accounting, Victoria University.

78. Kovacs, D., M., (2013). *The role and application of fair value accounting in the Hungarian Regulatory framework* (rezumat teză de doctorat). Corvinus University of Budapest.

79. Mazboudi, M., (2012). *Accounting choices under IFRS and their effect on over-investment in capital expenditures* (teză de doctorat). The University of Iowa.

80. Neel, M., J., (2011). *International Financial Reporting Standards (IFRS) and the institutional environment: their joint impact on accounting comparability* (teză de doctorat). Texas AM University.

81. Nordlung, B., (2008). *Valuation and performance reporting in property companies according to IFRS* (teză de doctorat). Royal Institute Technology.

82. Oprean, I., V., (2013). *Organizarea și conducerea contabilității tranzacțiilor specifice efectuate de participanții la piața de capital din România* (rezumat teză de doctorat). Universitatea Babeș Bolyai Cluj Napoca.

83. Phan, D. H. T., (2014). *Examining Key Determinants of International Financial Reporting Standards (IFRS) adoption in Vietnam: An institutional perspective* (teză de doctorat). Swinburne University of Technology.

84. Pop, R., V., (). *Contabilitatea și fiscalitatea între dependență și deconectare* (rezumat teză de doctorat). Universitatea Babeș Bolyai Cluj Napoca.

85. Pop, R.V. (2011). *Contabilitatea și fiscalitatea între dependență și deconectare* (teză de doctorat). Universitatea Babeș–Bolyai Cluj–Napoca.

86. Ram, R., (2012). *Development of the International Financial Reporting Standard for Small and Medium– sized Entities* (teză de doctorat). University of Sydney Business School.

87. Sakshi Girdhar, (2015). *The Internationalization of Big Accounting Firms and the Implications on their Practices and Structures: An Institutional Analysis* (teză de doctorat). Aarhus University.

88. Salewski, M., (2013). *Accounting Quality under IFRS. Essays on value Relevance, Earnings Management and Disclosure Quality* (teză de doctorat). Leipzig Graduate School of Management.

89. Siciliano, G., (2013). *International Financial Reporting Standards and Accounting Comparability* (teză de doctorat). Graduate School of Duke University.

90. Ta, H., Q., (2014). *Effects of IFRS adoption on earnings quality: Evidence from Canada* (teză de doctorat). Drexel University.

91. Tsalavoutas, I. (2009). *The adoption of IFRS by Greek listed companies: financial statement effects, level of compliance and value relevance* (teză de doctorat). The University of Edinburgh.

92. Vellam, I., (2012). *The adoption of IFRS in Poland. An institutional approach* (teză de doctorat). University of Greenwich

93. Yu, G., (2010). *Accounting Standards and international portfolio holdings: analysis of cross-border holdings following mandatory adoption of IFRS* (teză de doctorat). University of Michigan.

Articole publicate în jurnale de specialitate sau în volume ale conferințelor naționale și internaționale

94. Agala, R., S., Jadhav, P., K. D., Borhade, S., (2014). A significance of financial ratio analysis in decision making: a case study of Kicons Pvt. Ltd. *Asian Journal of Multidisciplinary Studies*, volum 2, issue 10, pg. 205– 211.

95. Aisbitt, S., (2006). Assessing the effect of the transition to IFRS on equity: the case of the FTSE 100, *Accounting in Europe*, volum 3, pg. 117–133.

96. Alexander, D. (1993). A European True and Fair View. *European Accounting Review*, pg. 59–80.

97. Alon, A., (2013). Complexity and Dual Institutionalality: The Case of IFRS Adoption in Russia. *Corporate Governance: An International Review*, volum 21(1), pg. 42–57.

98. Alsaqqa, I., Sawan, N. (2013). The Advantages and the Challenges of Adopting IFRS into UAE Stock Market, *International Journal of Business and Management*; volum 8, nr. 19, pg. 1– 23.

99. Antony, J., Kumar, M. Madu C. N. (2005). Six sigma in small– and medium–sized UK manufacturing enterprises. *International Journal of Quality și Reliability Management* nr. 22, issue 8, pg. 860–874.

100. Armstong, C. S., Barth, M. E., Jagolinzer, A. D. Riedl, E. J. (2010). Market reaction to the adoption of IFRS in Europe. *The Accounting Review*, January, volum 85, Nr. 1, pg. 31–61.

101. Atwood, T.J., Drake, M., S., Myers, J., N., Myers, L., A., (2011). Do earnings reported under IFRS tell us more about future earnings and cash flows? *Journal of Accounting and Public Policy*, volum 30(2), pg. 103–121.

102. Ayyagari, M., Beck, T. Demirguc–Kunt, A. (2007). Small and Medium Enterprises Across the Globe. *Small Business Economics, Springer*, volum 29, pg. 415–434.

103. Ayyagari, M., Demirguc–Kunt, A. Maksimovic, V. (2011). Small vs. Young Firms across the World: Contribution to Job Creation, Employment, and Growth. *Policy Research Working Papers, The World Bank*.

- 104.** Ball, R. (2006). International Financial Reporting Standards (IFRS): pros and cons for investors. *Accounting and Business Research*, volum 36, Supplement 1, Special Issue: International Accounting Policy Forum, pg. 5–27.
- 105.** Bartov, E., Goldberg, S. R., Kim, M. (2005). Comparative value relevance among German, US and International Accounting Standards: A German stock market perspective. *Journal of Accounting Auditing Finance*, volum 20(2), pg. 95– 119.
- 106.** Beke, J. (2012). Comparative Analyses in International accounting information systems. *International Management Journal*, volum 1–2 (January–December), pg. 1– 16.
- 107.** Bertoni, M., De Rosa, B., (2006). Measuring balance sheet conservatism: empirical evidence from Italian first time adopters of IFRS, *Proceedings of the international conference in International Accounting and Business, Padua, Italy, July 20–22*, volum 1, pg. 33–54.
- 108.** Bogdan, V., Farcaș, M. Scorțe, C. (2004). Evoluția reformei contabile românești. *Analele Universității din Oradea, Științe Economice*, Tom XIII, pg. 90– 98.
- 109.** Boghean, F., Hlaciuc, E. Boghean, C. (2009). The pertinence of information furnished by financial situations. *The Annals of The "Ștefan cel Mare" University Suceava. Fascicle of The Faculty of Economics and Public Administration*, volum 9, nr. 1 (9), pg. 202– 208.
- 110.** Borbély, K. (2005). Truth and competition (The features of the accounting information in some transition economies). *Átalakulási folyamatok Közép–Európában, Széchenyi István Egyetem, Multidiszciplináris Társadalomtudományi Doktori Iskola*, pg. 25–31.
- 111.** Borlea, N. S., Breban, L. Achim, M.V. (2011). IFRS simplificat pentru întreprinderi mici și mijlocii. *Studia Universitatis Vasile Goldis, Seria Științe Economice*, Year 21, pg. 274– 280.
- 112.** Bostan, I, Grosu, V. (2010). Rolul auditului intern în optimizarea guvernantei corporatiste la nivelul grupurilor de întreprinderi, *Economie teoretică și aplicată*, Volumul XVII (2010), No. 2(543), pp. 63–84.
- 113.** Bostan, I., Grosu, V., Iancu, E. (2009). The role and importance of economic and financial information in corporate governance. *Annales Universitatis Apulensis Series Oeconomica*, 11(1), pg. 163– 169.
- 114.** Botez, D. (2011). Câteva aspecte privind reforma sistemului contabil din România. *Studia Universitatis Petru Maior, Series Oeconomica*, Fasciculus 1, anul V, pg. 11– 22.
- 115.** Buchanan, F.R. (2003). International accounting harmonization: Developing a single world standard. *Business Horizons*, volum 46, issue 3, pg. 61– 70.
- 116.** Callao, S., Jarne, J., I., Lainez, J. A., (2007) Adoption of IFRS in Spain: Effect on the comparability and relevance of financial reporting, *Journal of International Accounting, Auditing and Taxation*, volum 16 (2007) pg. 148–178.
- 117.** Capron, M. (2010). Les normes comptables internationales, instruments du capitalisme financier. *Management Sciences Sociales*, pg. 115– 129.
- 118.** Carmona, S. Trombetta, M. (2008). On the global acceptance of IAS/IFRS accounting standards: The logic and implications of the principles–based system. *Journal of Accounting and Public Policy*, volum 24, pg. 455–461.
- 119.** Centre for Strategy and Evaluation Services, (2012). Evaluation of the SME Definition. disponibil la ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/files/studies/executive–summary–evaluation–sme–definition_en.pdf.
- 120.** CFA Institute (2013). Helping SME's access funding survey report, disponibil la www.cfainstitute.org/Survey/smes_poll_survey_report_28_jan.pdf.
- 121.** Chantiri–Chaudemanche, R. Kahloul, A. (2012). Les acteurs de la normalisation comptable internationale: une communaute epistemique?. *Comptabilite– Controle– Audit 1/012*, volum 18, pg. 9– 37.
- 122.** Ciubotariu M. S., Colbu, I. C., (2013). Financial communication of SMEs during economic crises: can the international financial reporting standards make a difference? *Jean Monet European Research Development in Horizon 2020*, ed. Lumen Media Publishing, Marea Britanie, pg. 103– 109.
- 123.** Colasse, B., (2004). Harmonisation comptable internationale: De la résistible ascension de l'IASC/IASB, *Gérer Et Comprendre*, mars 2004, volum 75, pg. 30– 41.

- 124. Colbu, I. C.**, (2013). Comparison of profitability for pharmaceutical Romanian listed companies using Dupont Identity. *The USV Annals of Economics and Public Administration*, pg. 78–83.
- 125. Colbu, I. C.**, (2013). Efectele adoptării Standardelor Internaționale de Contabilitate asupra ratei de lichiditate în companiile cotate din România. *Lucrări Volum Conferința Internațională desfășurată în cadrul proiectului Doctoratul: o carieră artactivă în cercetare*. Editura Casa Cărții de Știință, Cluj–Napoca, Volumul II– Științe Economice, pg. 67–79.
- 126. Colbu, I. C.**, (2013). The utility of IFRS for SMES in financial communication, *International Conference on Business Excellence, Management and Marketing. Challenges for the knowledge Society*, pg. 125–130.
- 127. Colbu, I. C.**, Arionesei, G., Ivan, P. P. (2013). Customer satisfaction measurement in Letterkenny hotels. *Recent Researches in Business Administration, Product Design and Marketing Proceedings of the 4th Conference of Business Administration (ICBA '13)*, pg. 117–122.
- 128. Colbu, I. C.**, Ciubotariu M. S., (2013). Optimization of the economic and financial communication of SMEs in Romania by implementung the IFRS, *Jean Monet European Research Development in Horizon 2020*, ed. Lumen Media Publishing, Marea Britanie, pg. 85–92.
- 129. Colbu, I. C.**, Ivan, P.P., Morșan, A., (2012). Using accounting method to calculate the residual value, *Business Excellence, Proceedings of the 7th International Conference on Business Excellence Brașov*.
- 130. Collis, J.**, Dugdale, D. Jarvis, R. (2001). Deregulation of small company financial reporting in the UK. *Contemporary issues in accounting regulation*. S. McLeay and A. Riccaboni, Kluwer Academic Publishers, pg. 167–185.
- 131.** Comparaison des systèmes comptables allemand, francais, italien, britannique, japonais et américain et des prescriptions de la IVe Directive du Conseil de Juillet 1978, Bruxelles–Luxembourg, 1987, Office des publications officielles des Communautés européennes.
- 132. Cordazzo, M.**, (2008). The impact of IAS/IFRS on accounting practices: evidence from Italian listed companies', *Working Paper, presented at the European Accounting Association conference*, Rotterdam.
- 133. Cozma Ighian, D.**, (2015). Fair value measurement under IFRS 13. *Analele Universității Constantin Brâncuși din Târgu Jiu : Seria Economie*, volum 1(3), pg. 55–59.
- 134. Cucui, I.**, (2006). Impactul proceselor de armonizare și normalizare contabilă desfășurate la nivel internațional și național asupra tipurilor de comunicare aflate la dispoziția conducerii unei organizații. *Annales Universitatis Apulensis Series Oeconomica*, nr. 8, volum 1, pg. 1–5.
- 135. Cull, R.**, Davis, L. E., Lamoreaux, N. R. Rosenthal, J. L., (2006). Historical Financing of Small– and Medium Size Enterprises. *Journal of Banking și Finance*, volum 30, Issue 11, November, pg. 3017–3042.
- 136. Danjou, P.** (2013). An update on international financial reporting standards (IFRSs), on–line report, disponibil la <http://www.ifrs.org/Features/Documents/Mise–au–point–concernant–les–normes–IFRS–19–eng–February–2013.pdf>
- 137. Daske, H.**, Hail, L., Leuz, C. Verdi, R. (2013). Adopting a Label: Heterogeneity in the Economic Consequences of IFRS Adoptions. *Journal of Accounting Research*, volum 51, issue 3, pg. 495–547.
- 138. Dănescu, T.**, Todea, N., Prozan, M. Dănescu, A. C., (2011). Studiu privind armonizarea rezultatului contabil cu rezultatul fiscal, *Revista Audit Financiar*, nr. 2/2011, pg. 28–36.
- 139. Deac, M.**, Romanian accounting – a tale of two standards, *Annals of the University of Petroșani, Economics*, volum 13(1), 2013, pg. 89–98.
- 140. Deaconu A.** (2003). Impactul convergenței contabile asupra reglementărilor și practicilor naționale. *Conferința Contabilitatea mileniului III*. Editura Sincron, Cluj–Napoca.
- 141. Deaconu, A.** Groșanu, A. (2004). Convergența contabilă și răspunsul românesc la acest proces. *Volumul 1 al conferinței internaționale, Facultatea de Științe Economice și Sociale, Universitatea din Godollo Ungaria*, pg. 28–29.
- 142. Delvaille, P.**, Ebberts, G., Saccon, C. (2005). International financial reporting convergence: evidence from three continental European countries. *Accounting in Europe*, volum 2, pg. 137–164.
- 143. Depoers, F.** (2000). L'offre volontaire d'information des societes cotees: concepts et mesure. *Comptabilite– Controle – Audit*, tom 6, volum 2, pg. 115–131.

144. Deros, B. M., S. R. M. Yusof Salleh, A. M. (2006). A benchmarking implementation framework for automotive manufacturing SMEs. *Benchmarking: An International Journal* volum 13 nr. 4, pg. 396–430.
145. Devi, S. (2003). *A framework for differential reporting: A response to ISAR's accounting and financial reporting guidelines for small and medium sized enterprises*. Confederation of Asian and Pacific Accountants, pg. 1–36.
146. Dick, O., M., (2012). Impact of global adoption of IFRS on Nigerian Stock Market effectiveness. *Manager*, volum 15(1), pg. 113–126.
147. Duarte, N. (2004). The role of SMEs for development: a literature review. *ERSA 2004 Congress: Regions and Fiscal Federalism*, disponibil la www-sre.wu.ac.at/ersa/ersaconfs/ersa04/PDF/39.pdf.
148. Easterby-Smith, M., Thorpe, R., Holman, D., (1996). The use of repertory grids in management. *Journal of European Industrial Training*, volum 20, nr. 3, pg. 1-30.
149. Ebimobowei, A., (2012). Convergence of Accounting Standards: The Continuing Debate. *Asian Journal of Business Management*, volum 4(2), pg. 159–165
150. Edinburgh Group (2012). Growing the global economy through SMEs. disponibil la www.edinburgh-group.org/media/2776/edinburgh_group_research_-_growing_the_global_economy_through_smes.pdf.
151. Eierle, B., Haler, A. (2009). Does Size Influence the Suitability of the IFRS for Small and Medium-Sized Entities? – Empirical Evidence from Germany. *Accounting in Europe*, volum 6, issues 2, pg. 195– 230.
152. Evans, L., Gebhardt, G., Hoogendoorn, M., Marton, J., Pietra, D., Mora, A., Thinggard, F., Vehmanen, P. Wagenhofer, A. (2005). Problems and Opportunities of an International Financial Reporting Standards for Small and Medium-sized Entities. *The EAA FRSC's comment on the IASB's Discussion Paper. Accounting in Europe*, volum 2, pg 23–45.
153. Farcane, N., Căpușeanu S., Briciu S. (2012). Pregătirea situațiilor financiare pentru întreprinderile mici și mijlocii în România. *Economie teoretică și aplicată*, volum XIX (2012), nr. 5(570), pg. 68– 84.
154. FASB (1978). Objectives of Financial Reporting by Business Enterprises. Copyright © 2008 by Financial Accounting Standards Board.
155. Feleagă, N. (2006). Contabilitatea din România la ora convergențelor cu directivele europene și referențialul internațional. *România în Uniunea Europeană. Potențialul de convergență, Supliment al Revistei de Economie teoretică și aplicată*, pg. 89–114.
156. Foo, D., Liu, B., Davey, H. (2009). Financial reporting gaps and value relevance: Chinese Accounting Standards and International Accounting Standards POST–2001, *Asian Academy of Management Journal of Accounting and Finance, AAMJAF*, volum 5, No. 2, pg. 55–76.
157. Glaum, M. Mandler, U. (1996). Global Accounting Harmonization from a German Perspective: Bridging the GAAP. *Journal of International Financial Management Accounting*, volum 7, issue 3, pg. 215–242.
158. Grant Thornton International Business Report (2010). Global overview „Privately held businesses: optimism emerges but uncertainty prevails”, disponibil la www.internationalbusinessreport.com/files/ibrgoverview2010final.pdf.
159. Gray, S.J. (1988). Towards a Theory of Cultural Influence on the Development of Accounting Systems Internationally. *Abacus*, volum 24, issue 1, pg. 1–15.
160. Haber, S., and A. Reichel (2005). Identifying Performance Measures of Small Ventures–The Case of the Tourism Industry. *Journal of Small Business Management*, volum 43(3), pg. 257–286.
161. Harper, A., Leatherbury, L., Machuca, A., Phillip, JD. (2012). The Impact Of Switching To International Financial Reporting Standards On United States Businesses. *Faculty Publications and Presentations. Paper 19*, digitalcommons.liberty.edu/busi_fac_pubs/19.
162. Harris, M. S., Muller, K. A., III. (1999). The market valuation of IAS versus US–GAAP accounting measures using Form 20–F reconciliations. *Journal of Accounting Economics*, 26(1–3), pg. 285–312.
163. Hatfield, H.R. (1966). Some Variations in Accounting Practice in England, France, Germany and the United States. *Journal of Accounting Research*, volum 4, nr. 2, pg. 169–182.

- 164.** Herz, R., H., Petrone, K., R. (2005). International Convergence of Accounting Standards—Perspectives from the FASB on Challenges and Opportunities. *Northwestern Journal of International Law Business*, volum 25, Issue 3 Spring, pg. 631– 659.
- 165.** Hlaciuc, E. Mihalciuc, C. (2008). Specific features about communication and the importance of the annual financial statements in the process of communication. *The Annals of The "Ștefan cel Mare" University Suceava. Fascicle of The Faculty of Economics and Public Administration*, volum 8, pg. 129– 135.
- 166.** Hlaciuc, E. Mihalciuc, C. (2009). Corelații privind sistemul informațional contabil și procesul decizional. *Studia Universitatis „Vasile Goldiș” Arad Seria Științe Economice Anul 19, partea a II – a*, pg. 218–230.
- 167.** Hlaciuc, E., Mateș, D. Socoliuc, M. (2009). Assessment and recognition of stocks in accounting according to International Standard Of Financial Report IAS 2 – Stocks. *The Annals of The "Ștefan cel Mare" University Suceava. Fascicle of The Faculty of Economics and Public Administration*, volum 9, nr .1(9), pg. 192– 197.
- 168.** Hlaciuc, E., Mihalciuc, C. Apetri, A. (2008). Financial communication through the financial statements according to the International Accounting Settlements. *Annales Universitatis Apulensis Series Oeconomica*, volum 1, issue 10, pg. 19– 25.
- 169.** Hlaciuc, E., Socoliuc, M. Mateș, D. (2010). The IAS/IFRS standards system between harmonization and deformity. *Analele Universității din Oradea. Științe Economice*, tom XIX, 2nd issue, pg. 886– 874.
- 170.** Horton, J., Serafeim, G. (2006). Market response to and the value relevance of reconciliation adjustments from UK GAAP to IFRS GAAP: First evidence from the UK. *Review of Accountign studies*, volum 15, issue 4.
- 171.** Horton, J., Serafeim, G. Serafeim, I. (2014). Does Mandatory IFRS Adoption Improve the Information Environment?. *Contemporary Accounting Research*, volum 30, issue 1, pg. 388– 423.
- 172.** Ionașcu, I., Ionașcu, M., Olimid, L., Calu, D. (2007). An empirical evaluation of the costs of harmonizing Romanian accounting with international regulations (EU Directives and IAS/IFRS). *Accounting in Europe*, volum 4, issue 2, pg. 169– 206.
- 173.** Istrate, C., (2012). Impact of IFRS on Romanian accounting and tax rules for fixed tangibles assets, *Accounting and Management Information Systems*, volum 11, nr. 2, pg. 243–263.
- 174.** Istrate, C., (2014). Impact of IFRS on the accounting numbers of Romanian listed companies. *Accounting and Management Information Systems*, volum 13, nr. 3, pg. 535– 555.
- 175.** Istrate, C., (2014). Impact of IFRS on the Accounting Numbers of Romanian Listed Banks. *Journal of Accounting and Management*, volum 4, nr. 2, pg 45– 50 .
- 176.** Jermakowicz, E., (2004). ‘Effects of adoption of International Financial Reporting Standards in Belgium: the evidence from BEL–20 companies’, *Accounting in Europe*, Volum 1, No 1, pg. 51– 70.
- 177.** John, B. Heales, S. (2000). Financial reporting Standard for small entities: a fundamental or cosmetic change?. *ACCA Occasional Research Paper* nr. 30, pg. 83– 88.
- 178.** Kabera, L., (2009). The use of accounting ratios in decision making, National University of Rwanda, disponibil la www.memoireonline.com/12/09/3058/The-use-of-accounting-ratios-in-decision-making.html.
- 179.** Karampinis, N., I., Hevas, D., L., (2013). Effects of IFRS Adoption on Tax–induced Incentives for Financial Earnings Management: Evidence from Greece. *International Journal of Accounting*, volum 48(2), pg. 218–247.
- 180.** Kaytmaz Balsari, C., Ozkan, S. Durak, M.G. (2012). Earnings conservatism in the pre– and post–IFRS adoption periods in Turkey: Panel data evidence on the firm specific factors. *International Journal of Accounting and Information Management* 05/2012, volum 20, issue 2, pg. 114– 141.
- 181.** Khouatra, D., (2004). La normalisation comptable entre modèle anglo–saxon et modèle continental: le cas de la Roumanie, pays en transition vers l’économie de marché. *Normes et Mondialisation*. <https://halshs.archives-ouvertes.fr/halshs-00593994>, pg. CD–Rom.
- 182.** Kim, J. B., Shi, H., (2012). IFRS reporting, firm–specific information flows, and institutional environments: international evidence. *Review of Accounting Studies*, volum 17(3), pg. 474–517.

- 183.** L'Observatoire de la Communication Financière (2013). Cadre et pratiques de communication financière, disponibil la cliff.asso.fr/file/fr/42/publications/GUIDE%20OCF_VF_Juillet2013.pdf.
- 184.** Larson, R. K., Street, D. L. (2004). Convergence with IFRS in an expanding Europe: Progress and obstacles identified by large accounting firms' survey. *Journal of International Accounting, Auditing and Taxation*, volum 13, pg. 89–119.
- 185.** Larson, R., K., Street, D., L., (2011). IFRS Teaching Resources: Available and Rapidly Growing. *Accounting Education*, volum 20(4), pg. 317–338.
- 186.** Lasmin, Accounting standards internationalization revisit: Managing responsible diffusion, *Elsevier Procedia – Social and Behavioral Sciences*, volum 25 (2011) pg. 363 – 374.
- 187.** Leghel, R. D. (2012). Repere ale evoluției contabilității. *The Annual Review (Yearbook) of the George Barițiu» History Institute in Cluj–Napoca*, Series Humanistica, pg. 269– 280.
- 188.** Lezeu, D. Florea, E. (2004). Comunicarea financiară – funcție de bază a situațiilor financiare. *Analele Universității din Oradea. Științe Economice*, pg. 235– 239.
- 189.** Lin, Z. J., Chen, F. (2005). Value relevance of international accounting standards harmonization: Evidence from A–share and B–share markets in China. *Journal of International Accounting, Auditing and Taxation*, volum 14(2), pg. 79–103.
- 190.** Lippitt, J. Oliver, B. (1983). Big GAAP, Little GAAP: Financial Reporting in the small business environment. *Journal of Small Business Management*, volum 21, issue 3, pg. 52– 57.
- 191.** Liu, C., Yao, L., J., Hu, N., Liu, L., (2011). The Impact of IFRS on Accounting Quality in a Regulated Market. *Journal of Accounting, Auditing Finance*, volum 26(4), pg. 659–676.
- 192.** Lopes, P.T., Viana, R.C., (2008). The transition to IFRS: disclosures by Portuguese listed companies', *Working Paper no 285, University of Porto*, pg. 1–21.
- 193.** Loyeung A., Matolcsy Z., Weber J., Wells P. (2011). Analysis of causes and consequences of accounting errors during the transition to IFRS, disponibil la <http://www.olin.wustl.edu/docs/faculty/weber.pdf>.
- 194.** Lupan, M. Prelipcean, G. (2009). Contemporary globalization – confrontations of ideas. *Annals of Faculty of Economics– Facultatea de Științe Economice*, volum 2.2009, 1, pg. 398.
- 195.** Mahembe, E. (2011). Literature review on Small And Medium Enterprises' access to credit and support in South Africa. Prepared for National Credit Regulator (NCR), Compiled by Underhill Corporate Solutions (UCS).
- 196.** Mateș, D., Grosu V., (2008). Impactul Standardelor Internaționale de Raportare financiară asupra evoluției Sistemului Contabil din România –*Revista Economie Teoretică și Aplicată/ Teoretical and Applied Economics*, volum 3, Bucuresti.
- 197.** Mateș, D., Grosu V., Socoliuc M., Iancu E., (2008). Risk insurance evaluation according to IFRS4. The solvency of the insurance company, methods of calculation of the sol vency rate available in the accountancy , *Revista Contabilitate și Informatică de Gestiune*, Nr. 23.
- 198.** Mateș, D., Grosu. V., (2008). Comparative Study Romania–Italia concerning the Implementation of IAS/IFRS. *International Scientific Conference – „European Integration –New Callenges for the Romania Economy”*, 4th Edition Oradea, May 30–31, Oradea, pg. 1923– 1927.
- 199.** Mateș, D., Hlaciuc E., Grosu V., Socoliuc M., Iancu E., (2008). Balance Sheet–Expression Of Financial Condition And Communication At International Level. *International Conference On Business: Accounting – Finance – Athens*, Greece.
- 200.** Mateș, D. Șteț, M. (2006). Standardizarea sistemelor contabile contemporane în condițiile globalizării. *Annales Universitatis Apulensis Series Oeconomica*, www.oeconomica.uab.ro/upload/lucrari/820061/16.pdf.
- 201.** Mateș, D., Șteț, M., (2006). Standardizarea sistemelor contabile contemporane în condițiile globalizării, *Annales Universitatis Apulensis Series Oeconomica*.
- 202.** Mazars – EFRAG TEG, (2008). The IFRS for SMEs accounting standard: perceptions and expectations across Europe, disponibil la www.mazars.co.th/Home/News/Our-publications/Publications/Surveys/The-IFRS-for-SMEs-accounting-standard.
- 203.** Mihalciuc, C.C. Petrescu, S.M. (2009). Correlations concerning the aspects of corporate governance and the users of financial – accounting information. *The Annals of the "Ștefan cel Mare" University Suceava. Fascicle of The Faculty of Economics and Public Administration*, volum 9, nr.1(9), pg. 219–224.

- 204.** Morris, R.J. Brennan, G.P. (2000). Creating a seamless government and small business interface for better regional economic development outcomes. *Journal of Small Business Management*, volum 41, issue 4, pg. 417– 426.
- 205.** Muller, P. (2003). A History of national accounting, *Courrier des statistiques, English series* no. 9, pg. 35– 50.
- 206.** Munteanu, A., Brad, L., Ciobanu, R. Dobre, E. (2014). IFRS adoption in Romania: the effects upon financial information and its relevance. *Procedia Economics and Finance* , volum 15 (2014), pg. 288 – 293.
- 207.** Murphy, A. Ledwith, A. (2007). Project management tools and techniques in high–technology SMEs. *Management Research News*, nr. 30, issue 2, pg. 153–166.
- 208.** Nair, R.D. Frank, W.G. (1980). The impact of disclosure and measurement practices on international accounting classifications. *Accounting Review*, volum 55, No. 3, pg. 426– 450.
- 209.** Neagu, G. O posibilă epistemologie a contabilității. disponibil la www.jfa.ro/pdf/neagu.pdf.
- 210.** Nessi, M. (2004). Bilancio IAS: principi di redazione e conseguenze pr le imprese. Il fisco nr. 23/2004.
- 211.** Ngantchou, A., (2009). Le Systeme Comptable OHADA: Une reconciliation des modeles „europeen continental” et „anglo–saxon”?. *La place de la dimension europeenne dans la Comptabilite Controle Audit*, May 2009, Strasbourg, France. pg CD ROM. <halshs-00460151>.
- 212.** Nicolescu, O. (2009). Main features of SMEs organisation system. *Review of International Comparative Management*, volum 10, Issue 3, pg. 405– 413.
- 213.** Niskanen, J., Kinnunen, J., Kasanen, E. (2000). The value relevance of IAS reconciliation: Empirical evidence from Finland. *Journal of Accounting and Public Policy*, volum 19(2), pg. 119– 137.
- 214.** Nobes, C. (2011). IFRS Practices and the Persistence of Accounting System Classification. *Abacus*, volum 47, issue 3, pg. 267–283.
- 215.** Olalere, T., (2011). Methodology in accounting research: A critique of taxonomy, ssrn.com/abstract=1921192, pg. 1– 40.
- 216.** Ormrod, P., Taylor, P. (2004). The Impact of the change to International Accounting Standards on Debt Covenants: A UK perspective. *Accounting in Europe*, volum 1, pg. 71–94.
- 217.** Palea, V. (2013). IAS/IFRS and financial reporting quality: lessons from the European experience. *China Journal of Accounting Research*, december 2013, volum 6 (2), pg. 247–263.
- 218.** Palea, V. (2013). The Effect of the European Regulation 1606/2002 on Market Efficiency: Early Empirical Evidence and Some Suggestions for Future Research and Policy–Making Discussion. *The European Union Review 2012*, volum 17, issue. 3; *Department of Economics and Statistics, University of Torino, Working Paper No. 10/2013*, disponibil la SSRN: <http://ssrn.com/abstract=2234346>.
- 219.** Panuş, V. (2010). Rolul informației contabile și caracteristica generală a procesului decizional, *Revista Științifică a Universității de Stat din Moldova, Seria Științe exacte și economice*, volum 2 (32), pg. 217–222.
- 220.** Paoloni, M., Demartini, P., Moneva, J. M. Cuellar, B. (2000). Financial reporting by SMEs in Italy and Spain. *Quaderni di Economia Aziendale nr. 3, Centrastampa Urbino University, Italy*.
- 221.** Pășcan, I. D. Țurcaș, M. (2012). Measuring the impact of first time adoption of International Financial Reporting on the performance of Romanian listed entities. *Procedia Economics and Finance*, volum 3, pg. 21–216.
- 222.** Porcano, Th. M. Tran, A. V. (1998). Relationship of Tax and Financial Accounting Rules in Anglo–Saxon Countries. *The International Journal of Accounting*, volum 33, nr. 4, pg. 433–454.
- 223.** Radu, F., Bordeianu, D.G. Paraschivescu, M.D. (2012). Aspects of the Accounting Information System in the Context of the Entity’s Management Process. *Economy Transdisciplinarity Cognition Journal*, volum 15, ed. 1, pg. 143–149, disponibil la www.ugb.ro/etc/etc2012no1/19fa.pdf.
- 224.** Raport anual despre IMM–urile din Europa. A recovery on the horizon?. disponibil la ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/facts-figures-analysis/performance-review/files/supporting-documents/2013/annual-report-smes-2013_en.pdf.
- 225.** Ristea, M., Jianu, I. Jianu, I. (2010). Experiența României în aplicarea Standardelor Internaționale de Raportare Financiară și a Standardelor Internaționale de Contabilitate pentru sectorul public. *Revista Transilvană de Științe Administrative* , volum 1 (25). pg. 169– 192.

226. Ruland, W., Shon, J., Zhou, P., (2007). Effective controls for research in international accounting. *Journal of Accounting and Public Policy*, volum 26, issue 1, pg. 96- 116.
227. Ruzzier, M., Hisrich, R. D. Antoncic, B. (2006). SME internationalization research: past, present, and future. *Journal of Small Business and Enterprise Development*, volum 13, nr. 4, pg. 476–497.
228. Savlovschi, L. I. Robu, N. R. (2011). The role of SMEs in modern economy. *Economia. Seria Management*, volum 14, Issue 1, pg. 277– 281.
229. Savu, F.M., Scarlat, A.M. Sobe, M.I. (2013). Evoluția contabilității românești după 1989 – repere cronologice, disponibil la [cig.ase.ro/cignew/pics/ss2013/SESIUNE% 20COMUNICARI% 20CIG%202013/SECT%201%20CONTAB%20premiul%201%20Evolutia%20contab%20rom.pdf](http://cig.ase.ro/cignew/pics/ss2013/SESIUNE%20COMUNICARI%20CIG%202013/SECT%201%20CONTAB%20premiul%201%20Evolutia%20contab%20rom.pdf).
230. Schiebel, A. (2007). Value relevance of German GAAP and IFRS consolidated Financial Reporting: An empirical analysis on the Frankfurt Stock Exchange. *Journal of Economic and Financial Science*, pg. 141– 170.
231. Schipper, K. (2005). The introduction of International Accounting Standards in Europe: Implications for international convergence. *European Accounting Review*, volum 14(1), pg. 101–126.
232. Schipper, K., (2010). How can we measure the costs and benefits of changes in financial reporting standards?. *Accounting and Business Research*, volum 40. nr. 3 2010, pg. 309–327.
233. Scott, D. J., Upton, W.S., (1991). The role of cost– benefit considerations in the FASB’s standards– setting process. *Special report november 1991– Benefits, Costs and consequences of Financial Accounting Standards*, pg. 1–20.
234. Sir Tweedie, D. (2003). Facing up the reality: accounting that tells it as it is. *British Actuarial Journal*, volum 9, Issue 04, pg. 719–723.
235. Smeureanu, I., Onete, B.C., Anghel, L.D., Nistoreanu, P., Radu Colibabă, D., Duguleana, C. Brandabur, R. (2004), „Platformă de modele online pentru fundamentarea politicilor economice la nivelul întreprinderilor mici și mijlocii în perspectiva aplicării din 2005 a Recomandării Comisiei Europene nr. 361/2003. disponibil la www.management.ase.ro/reveconomia/2004–special2/30.pdf.
236. Socoliuc, M., Mates, D., Bostan, I, Grosu, V., Hlaciuc, E., Mihalciuc, C., Colbu, I. C. (2012) Compatibility of the Romanian Accounting System with the Standard IAS/IFRS System, *International Journal of Strategic Management and Decision Support Systems in Strategic Management*, pg. 54– 63.
237. Soderstrom, N. S. Sun, K. J. (2007). IFRS adoption and accounting quality: a review. *European Accounting Review*, volum 16, Issue 4, pg. 675–702.
238. Stanciu, I., Todea, N., (2008). Accounting aspects of the acquisition of tangibil assets through leasing. *Annales Universitatis Apulensis*, volum 10/2008, pg. 22 – 29.
239. Survey 2009, Internationalisation or European SMEs EIM/GDCC (N=9480). Processing: EIM 5/22/2009, ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/market–access/internationalisation/index_en.htm#h2–1.
240. Susana Callao, Jose I. Jarne, Jose A. Lainez (2007) Adoption of IFRS in Spain: Effect on the comparability and relevance of financial reporting, *Journal of International Accounting, Auditing and Taxation*, volum 16 (2007) pg. 148–178.
241. Tambunan, T. (2006). Micro, Small and Medium Enterprises and economic growth. *Working paper series nr. 14, Center for Industry and SME studies*, Faculty of Economics, University of Trisakti, disponibil la [www.fe.trisakti.ac.id/pusatstudi_industri/PUSAT% 20STUDY %20TULUS%20TAMBUNAN/Pusat%20Studi/Working%20Paper/WP14.pdf](http://www.fe.trisakti.ac.id/pusatstudi_industri/PUSAT%20STUDY%20TULUS%20TAMBUNAN/Pusat%20Studi/Working%20Paper/WP14.pdf).
242. Tangjitprom, N. (2012). The review of macroeconomic factors and stock returns. *International Business Research*, volum 5, nr. 8, pg. 107– 115.
243. Todea, N., Călean, I., (2011). Relevanța informațiilor financiar–contabile, *Revista Audit Financiar*, nr. 4/2011, pg. 23–32.
244. Todea, N., Dorin, I., Udristioiu, A., (2011). The quality of the accounting information as support for managements decision, *Analele Universitatii Constantin Brancusi din Targu Jiu, Seria Economie*, volum 3/2011, pg. 153– 158.
245. Todea, N., Joloș (Udrea), A.M., Stanciu, I., (2011). Influența ajustărilor propuse de auditorul financiar independent asupra opiniei exprimate în raportul de audit, *Revista Audit Financiar*, nr. 7, pg. 21–26.

246. Todea, N., Udrea, A.–M., Cioca I., C., (2014). The effects of the adoption of IAS/IFRS by companies listed on the regulated market (Bucharest Stock Exchange – category III) on the audit mission, *Annales Universitatis Apulensis Series Oeconomica*, volum 16(1), 2014, pg. 271–282.
247. Tokar, M. (2005). Convergence and the implementation of a single set of global standards: the real-life challenge. *Accounting in Europe*, volum 2, pg. 47–68.
248. United Nations Conference General on Trade and Development (UECED). Commercial Bank Accounting and Disclosures, 1996, www.unctad.org .
249. Valentineti, D., Rea, M., A., (2012). IFRS Taxonomy and financial reporting practices: The case of Italian listed companies. *International Journal of Accounting Information Systems*, volum 13(2), pg. 163–180.
250. Van Hulle, K. (1993). Truth and untruth about true and fair: a commentary on ‘A European true and fair view’ comment. *European Accounting Review*, pg. 99–104.
251. Van Tendeloo, B., Vanstraelen, A. (2005). Earnings management under German GAAP versus IFRS. *European Accounting Review*, volum 14(1), 101–126.
252. Vintila, G. Țibulcă, I.L. (2012). Fiscal Pressure and Tax Mix Convergence in the European Union. IBIMA Publishing, *Journal of Eastern Europe Research in Business Economics*, pg. 1–8.
253. Vlad, M., Colbu I.C., Cioban, A.N. (2011). Assessing The Impact of XBRL in reports issued by credit institutions. *The Annals of the Ștefan cel Mare University of Suceava. Fascicle of The Faculty of Economics and Public Administration*, pg. 188–192.
254. Wallace, R.S., (1990). The case of the International Accounting Standard Committee. *Accounting Horizons* nr. 4, pg. 1– 12.
255. Weißenberger, B. E., Stahl, A. B., Vorstius, S. (2004). Changing from German GAAP to IFRS or US GAAP: A survey of German companies. *Accounting in Europe*, volum 1, pg. 169–189.
256. Whittington, G. (2005). The adoption of International Accounting Standards in the European Union. *European Accounting Review*, volum 01/2005 nr.14 (1), pg. 127–153.
257. World Bank (2008). Finance for all, policies and pitfalls in expanding access, disponibil la siteresources.worldbank.org/INTFINFORALL/Resources/4099583-1194373512632/FFA_book.pdf.
258. Zager, K., Zager, L. (2006). The role of financial information in decision making process, Special Edition on Consumer Satisfaction – Global Perspective, *Innovative Marketing*, volum 2, Issue 3, pg. 35– 40.
259. Yigui, M. Shumin, L. (2010). Credit crunch’ and Small– and Medium–sized Enterprises: Aspects affecting survival. *Journal of Financial Services Marketing*, nr. 14, pg. 290–300.
260. Zeff, S. A. (2007). The SEC Rules Historical Cost Accounting: 1934 to the 1970s. *Accounting and Business Research*, volum 37(3), pg. 1–14.
261. Zeff, S. A., (1978). The rise of “economic consequences”. *The Journal of Accountancy*, disponibil la business.illinois.edu/doogar/ACCY493/Zeff%201978%20JOA.pdf
262. Zeff, S. A., (2012). The Evolution of the IASC into the IASB, and the Challenges it Faces. *The Accounting Review* American Accounting Association, volum. 87, no. 3.

Legislație

263. Codul Muncii *Codul muncii* (Legea 53/2003) republicat și actualizat.
264. Directiva a IV-a a Comunităților Economice Europene.
265. Directiva a VII-a a Comunităților Economice Europene.
266. Hotărâre nr. 44 din 22 ianuarie 2004 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal.
267. Legea 571/2003 privind Codul fiscal.
268. Legea contabilității nr. 82/1991, republicată.
269. Norma nr. 19 din 30 octombrie 2015 privind aplicarea Standardelor Internaționale de raportare financiară de către societățile de asigurare, asigurare– reasigurare și de reasigurare.
270. Ordin nr. 1121/2006 din 4 iulie 2006 privind aplicarea Standardelor Internaționale de Raportare Financiară.
271. Ordin nr. 1752 din 17 noiembrie 2005 pentru aprobarea reglementărilor contabile conforme cu directivele europene
272. Ordin nr. 1802 din 29 decembrie 2014 - pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate.

273. Ordin nr. 3055 din 29 octombrie 2009 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu directivele europene.

274. Ordin nr. 306 din 26 februarie 2002 pentru aprobarea Reglementarilor contabile simplificate, armonizate cu directivele europene.

275. Ordin nr. 403 din 22 aprilie 1999 pentru aprobarea Reglementarilor contabile armonizate cu Directiva a IV-a a Comunităților Economice Europene și cu Standardele de Contabilitate Internaționale.

276. Ordin nr. 74 din 16 decembrie 2005 privind aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Directiva a VII-a a Comunităților Economice Europene aplicabile entităților autorizate, reglementate și supravegheate de Comisia Națională a Valorilor Mobiliare.

277. Ordin nr. 881 din 25 iunie 2012 privind aplicarea de către societățile comerciale ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată a Standardelor Internaționale de Raportare Financiară.

278. Ordin nr. 9 din 16 iulie 2010 privind aplicarea Standardelor Internaționale de Raportare Financiară de către instituțiile de credit, ca bază a contabilității și pentru întocmirea de situații financiare anuale individuale, începând cu exercițiul financiar al anului 2012.

279. Ordin nr. 94 din 29 ianuarie 2001 pentru aprobarea Reglementărilor contabile armonizate cu Directiva a IV-a a Comunităților Economice Europene și cu Standardele Internaționale de Contabilitate.

280. Ordinul 12/2011 privind Reglementarile contabile conforme cu Directiva a VII-a a Comunităților Economice Europene aplicabile entităților autorizate.

281. Ordinul Ministerului Finanțelor Publice nr. 1690/2012 privind modificarea și completarea unor reglementări contabile.

282. Ordinul Ministrului Finanțelor Publice nr. 1118 din 20 august 2012 privind modificarea și completarea Reglementărilor contabile aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 3.055/2009.

283. Ordinul Ministrului Finanțelor Publice nr. 1286 din 1 octombrie 2012 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară, aplicabile societăților comerciale ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată.

284. Ordinul președintelui Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor nr. 3129/2005 cu modificările și completările ulterioare.

285. Ordinul Ministerului Finanțelor Publice nr. 2239 din data de 25 iulie 2011 pentru aprobarea Sistemului simplificat de contabilitate.

286. Ordinului Ministrului Finanțelor Publice nr. 666 din 22 iunie 2015 privind aplicarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară de către unele entități cu capital de stat.

287. Recomandarea 2003/361/CE a Comisiei din 6 mai 2003 privind definirea microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii.

288. Recomandarea Comisiei (96/280/CE) din 3 aprilie 1996 privind definiția întreprinderilor mici și mijlocii.

289. Regulament nr. 704 din 22 decembrie 1993 de aplicare a Legii contabilității nr.82/1991.

290. Regulamentul UE nr. 1606/2002.

291. Standardul Internațional de Raportare Financiară 2013.

292. Standardul Internațional de Raportare Financiară pentru Întreprinderile Mici și Mijlocii (IMM-uri).

293. The Financial Reporting Standard applicable in the UK and Republic of Ireland.

Alte surse

Mocanu, M. (2011). Sisteme contabile comparate– curs. Universitatea Lucian Blaga, Sibiu.

Sîrbu, F. (2013). Sistemul contabil românesc, disponibil la www.tex.tuiasi.ro/biblioteca/carti/cursuri/asist.%20dr%20florentina%20sirbu/sistemul%20contabil%20romanesc.pdf.

Țugui, Al. (2008). Informatică pentru profesionistul contabil– suport de curs, Iași.

Eurostat, National Statistical Offices, DIW econ, London Economics

www.ro.qms-bus.com/file.php/2/3/IMM.pdf.

www.ask.com/question/what-is-normative-research.

www.bartleby.com/100/139.39.html.
www.boundless.com/accounting/textbooks/boundless-accounting-textbook/introduction-to-accounting-1/conventions-and-standards-21/introduction-to-gaap-129-3767/
www.businessnewsdaily.com/5486-generally-accepted-accounting-principles-gaap.html#sthash.61QDCzS7.dpuf
www.ceccar.ro/ro/?page_id=3015
www.ceccar.ro/ro/wp-content/uploads/2012/09/6-CALOIAN-FLORENTIN.pdf,
www.ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/business-environment/accounting/index_en.htm,
www.ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/business-environment/files/annexes_accounting_report_2011/greece_en.pdf,
www.ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/business-environment/files/annexes_accounting_report_2011/italy_en.pdf,
www.ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/business-environment/files/annexes_accounting_report_2011/portugal_en.pdf,
www.ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/facts-figures-analysis/performance-review/files/countries-sheets/2012/romania_en.pdf.
www.ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/market-access/files/internationalisation_of_european_smes_final_en.pdf).
www.ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/regional-sme-policies/documents/no.2_sme_standards_en.pdf
www.economia.unipr.it/docenti/marchini/docs/files/1.%20Lecture%20n.1%20-%20Harmonization.pdf.
www.economistul.ro/principalele-diferente-dintre-prevederile-reglementarilor-contabile-nationale-si-cele-ale-referentialului-international-omfp-30552009-versus-iasifrs-a4278/.
www.europa.eu/legislation_summaries/internal_market/single_market_services/financial_services_general_framework/126040_ro.htm.
www.evz.ro/detalii/stiri/ministerul-finantelor-a-selectat-cele-12-companii-pentru-aplicarea-noului-sistem-de-contabilitate-56.html#ixzz2oiE87Lsp.
www.finantare.ro/imm-urile-romaniei-probleme-si-solutii.html.
www.fonduri-ue.ro/res/filepicker_users/cd25a597fd-62/Documente_Suport/Studii/1_Studii_POR/8_Ce_este_un_imm_definitia_europeana.pdf
www.goldring.ro/gradul-de-indatorare-teorie.html
www.iasplus.com/en/projects/completed/aip/annual-improvements-2009-2011
www.ifac.org.
www.ifrs.com/ifrs_faqs.html#ftnt1
[www.ifrs.org/Meetings/MeetingDocs/IASB/Archive/Conceptual-Framework/Previous % 20Work/CF-0512b02-app2.pdf](http://www.ifrs.org/Meetings/MeetingDocs/IASB/Archive/Conceptual-Framework/Previous%20Work/CF-0512b02-app2.pdf)
[www.ifrs.org/NR/rdonlyres/07855A41-D0A9-4197-ADF9-15A1088E466A/0/EDMeasurement UncertaintyAnalysis0610.pdf](http://www.ifrs.org/NR/rdonlyres/07855A41-D0A9-4197-ADF9-15A1088E466A/0/EDMeasurementUncertaintyAnalysis0610.pdf)
www.kmarket.ro/documentare/arhiva/listarebursa.pdf.
www.managementstudyguide.com/debt-to-equity-ratio.htm
www.mpopa.ro/statistica_licenta/sem_1/St1_14_teste_ordinale.pdf.
www.pwc.com/us/en/issues/ifrs-reporting/publications/ifrs-status-country.jhtml.
www.real-statistics.com/wilcoxon-signed-ranks-table/.
www.sec.gov
www.uaconcagua.cl/pdf/seminario_serena/economic_transformation.pdf
www.wall-street.ro/articol/Piete-de-capital/134585/bvb-se-bate-cu-bursa-din-hong-kong-la-numarul-de-companii-listate-la-tranzactionare-nu-se-ingramadeste-nimeni.html#ixzz2mXS2HpqH.